A°. 1857.

N°. [illegible] 2 C.

ROTTERDAMSCHE COURANT.

VRIJDAG 5 JUNIJ.

Bij deze **Courant** *behoort een BIJBLAD, bevattende: 1°, kennisgevingen van Heeren Burgemeester en Wethouders; — 2°, het verslag der zitting van den Gemeenteraad van Rotterdam van Donderdag 4 Junij; — 3°, het verslag der zitting van de Eerste Kamer der Staten-Generaal van Donderdag 4 Junij; — 4°, een Overzigt van de bij de Eerste Kamer ingekomen adressen ter zake van de wetsvoordragt tot wijziging der regten op den in- en uitvoer van visch, — en 5°, een uittreksel uit het verslag der commissie uit de Tweede Kamer ten aanzien van het algemeen verslag der muntwerkzaamheden over 1856.*

Buitenland.

BATAVIA den 11 april.

Allerwege heerscht volmaakte rust en is vooruitgang in den toestand der bevolking duidelijk te bespeuren, onder anderen uit den steeds toenemenden handel met de binnenlanden van die gewesten, zoo als Borneo's Wester- en Zuid- en Ooster afdeelingen, Palembang, de Lampongsche districten, die vroeger veel minder met de hoofdvestigingen in aanraking kwamen. Ook de gezondheidstoestand is over het algemeen voldoende; slechts eene enkele omstandigheid gaf reden tot bezorgdheid. Uit den Molukschen Archipel en van de kusten van Celebes werd namelijk weder berigt ontvangen van de verschijning van Soloksche zeeroovers, die, zoo men zegt, besloten hebben wraak te nemen wegens de geduchte nederlagen, die zij, in het afgeloopen jaar, onder Menado geleden hebben. Allerwege zijn maatregelen genomen om daartegen te waken.

Van Celebes is de tijding ontvangen dat op den 14 februarij ll. de koning van Boni, *Achmad Zaleh Aroong Poegi*, overleden en het Rijksbestuur overgegaan is op zijne weduwe *Baso Kadjoeara*. Men heeft reden te hopen van de nieuwe Regering van dat Land meer aanhankelijkheid aan het Gouvernement te zullen ondervinden dan bij het leven van den overleden Vorst dikwijls het geval was.

Voor eenigen tijd liep het gerucht dat een invloedrijk hoofd in Beliling (Bali) het voornemen had zich tegen het wettig gezag te verzetten; later is echter gebleken dat hiervoor geen grond bestond. De bevolking en hoofden in Beliling zijn rustig en het Land gaat ook, ten gevolge van hetgeen daartoe van Regeringswege bijgedragen wordt, in bloei blijkbaar vooruit. Aan den in Beliling geplaatsten controleur der 1ste klasse *P. L. van Bloemen Waanders* is toegekend de rang van adsistent-resident, ter belooning van de loffelijke wijze waarop hij zich kweet van de hem opgedragen taak om de Regering voor te lichten in de kennis van land, volk, zeden en instellingen op Bali.

Met innige vreugde en dankbaarheid is bij het leger ontvangen de tijding van de benoeming van Z. K. H. den Prins van Oranje tot luitenant-kolonel bij de infanterie van dat leger. Het Indische leger, bijzonder gevoelig voor dit nieuw en vereerend blijk van 's Konings belangstelling, zal zeker steeds voortgaan om van deszelfs verknochtheid aan den beminden Vorst en Hoogstdeszelfs doorluchtig Stamhuis bij voorkomende gelegenheden op schitterende wijze te doen blijken.

Met het Nederlandsche schip *Kosmopoliet*, gezagvoerder *Bouten*, onder kommando van den van verlof terugkeerenden kapitein der infanterie *J. F. Dekker*, is te Batavia aangekomen een detachement van 175 onderofficieren en manschappen, van het grootste gedeelte te zamen gesteld uit soldaten van het gelicencieerd Britsch vreemdenlegioen. Het mag voorzeker aan de goede orde en oordeelkundige wijze, waarop die manschappen behandeld werden, toegeschreven worden dat hun gedrag, gedurende de reis zoowel als sedert hun verblijf alhier, in alle opzigten redenen tot bijzondere tevredenheid gaf.

Een ingesteld onderzoek naar de mate, waarin de inlandsche hoofden op Java overgegeven zijn aan het gebruik van amfioen, heeft allezins verblijdende resultaten geleverd. In sommige residentien was geen enkel hoofd als amfioenschuiver bekend, en overal was het gebruik der amfioen onder hen sterk afnemende. Men mag dit gunstig resultaat, dat zoo sterk afsteekt bij den toestand van vroegere jaren, vooral danken aan de voortdurende pogingen der Regering en der ambtenaren in het algemeen, om het gevoel van eigenwaarde bij de inlandsche hoofden te verheffen.

Het leggen der telegrafische lijnen over Java vordert buitengemeen naar wensch. Het vooruitzigt bestaat dat de draad binnen den korten tijd van drie of vier maanden zal gelegd zijn tot Soerabaija, indien onverhoopte omstandigheden niet tusschen beide komen. Ook de opleiding van telegrafisten vordert buiten verwachting. Men verblijdt zich in het vooruitzigt dat, wanneer dit met evenveel kracht aangevangen als doorgezet werk zal zijn tot stand gebragt, eene tastbare verbetering zal zijn daargesteld in de communicatie, van welke het overgroot nut en gerief zal ondervonden worden, niet alleen in de behandeling van vele zaken die daardoor vereenvoudigd en bespoedigd wordt, maar vooral ook voor den handel, waarvoor dit middel van communicatie van onberekenbare voordeelen zijn kan. De maatregel vindt dan ook algemeen bijval.

Door de Regering is mede een zeer belangrijke stap gedaan om van de Gouvernements-archieven partij te trekken, door het publiceren van stukken die van belang zijn voor de kennis der landen en volken van den Ned. Indischen Archipel. Sedert geruimen tijd was men reeds bedacht op de middelen om hiertoe op eene regelmatige en bevredigende wijze te geraken; thans verneemt men dat bevolen is, dat elke drie maanden eene aanwijzing zal geschieden van voor publiciteit geschikte stukken uit de archieven, die alsdan zullen worden verdeeld tusschen het Bataviaasch Genootschap van kunsten en wetenschappen te Batavia en het Koninklijk Instituut voor de taal-, land- en volkenkunde van Ned. Indië te Delft, met magtiging om daarvan voor de werken van die genootschappen gebruik te maken. Op deze wijze zal een schat van nuttige kennis worden verspreid. Dit hernieuwd blijk van zucht tot medewerking in de verspreiding van kennis en wetenschap wordt op hoogen prijs gesteld.

Te Batavia waren wederom twee en te Pasoeroean en te Macasser eene particuliere drukkerij opgerigt.

De beduchtheid, dat als een gevolg van het overlijden van den verdienstelijken kapitein luitenant-ter-zee *P. baron Melvill van Carnbée* de uitgaaf zou worden gestaakt van den door dien hoofdofficier aangevangen atlas van Ned. Indië, is gelukkig geweken ten gevolge van de door de Regering verlangde voortzetting van dat werk. Onder dezelfde voorwaarde, waarop met den heer *Melvill* was overeengekomen, is die voortzetting opgedragen aan den kapitein der genie, chef van het topographisch bureau der genie-directie *W. F. Versteeg*. De erkende verdiensten van dezen officier geven den besten waarborg voor de goede voltooijing van dit zoo nuttig werk.

Het onderzoek naar tot exploitatie geschikte steenkolenlagen wordt ijverig voortgezet door de ingenieurs voor het mijnwezen. Daarmede zijn thans belast de ingenieurs *R. Everwijn* in de Wester-, *H. F. E. Rant* in de Zuid- en Ooster-afdeeling van Borneo, en *S. Schreuder* op Batjan. De door hen verkregene resultaten zijn, hoewel niet ongunstig, voor alsnog niet als afdoende te beschouwen.

Op den 28 maart jl. is te Batavia op publieke veiling verkocht de Japansche retourlading van de schepen *Valparaiso* en *Resident van Son*. De zoogenaamde Kambang-factuur van dit jaar had, zoo men verneemt, eene factuurs of inkoopswaarde van *f* 171,845 26; in 1856 bedroeg die *f* 169,528. 40. De geheele factuur is verkocht voor *f* 187,000, dus met een aanzienlijk meerder voordeel. Ook het overige gedeelte der ladingen, met uitzondering van bij wijze van proef aangebragte sigaren en gensing, is allezins voordeelig van de hand gezet. Het blijkt dus, dat deze ten tweeden male beproefde wijze om de Japansche retouren in den handel te brengen allezins bevredigende uitkomsten gehad heeft.

LONDEN den 3 junij.

Laatstleden maandag kwam de Hertog van Cambridge te Birmingham aan, om de inwijding van een uitgestrekt park bij te wonen, hetwelk lord *Calthorpe*, tot uitspanningsplaats der bevolking, uit eigene middelen doet aanleggen. Na aan het station van den spoorweg door den Maire te zijn verwelkomd, reed de Prins naar het stadhuis, waar hem een déjeuné en verschillende toespraken toefden, welke laatste op zeer hartelijke wijze door hem beantwoord werden. De trein begaf zich vervolgens naar het nieuwe park, waar de drie eerste boomen door den Hertog, lord *Calthorpe* en den Maire der stad werden geplant, waarna allerlei volksspelen plaats hadden. De Hertog, binnen de stad teruggekeerd, nam daar zijn intrek bij den Maire, die des avonds een prachtigen maaltijd van ruim tweehonderd couverts aanrigtte.

— Eenige nachten geleden zijn dieven het hôtel binnengedrongen, dat vroeger door lord *J. Russell* bewoond werd en waar lord *Panmure* thans zijn verblijf houdt, en hebben verscheiden kostbare voorwerpen gestolen, waaronder den juweelkoffer, die de edele gesteenten der familie en de insigniën van verschillende orden, van welke lord *Panmure* ridder is, bevatte. Tot hiertoe is de politie er niet in geslaagd deze stoutmoedige roovers op het spoor te komen.

— Door de ontploffing in eene kolenmijn te Albertillery, welke lord *J. Russell* toebehoort, hebben twaalf werklieden laatstleden woensdag het leven verloren.

— Alhier ontvangen berigten uit Westindië gaan van Demerary tot 10, van Grenada tot 11, van Barbados en Jamaica tot 12, van St. Thomas tot 17 mei, van Vera Cruz tot den 6 en van Havannah tot den 10 dier maand. Op St. Thomas heeft de gele koorts zich op nieuw geopenbaard en is tot eenige Engelsche mailstoomboten overgeslagen. Van Jamaica luiden de berigten aangaande den steeds meer en meer toenemenden slavenhandel tusschen de Afrikaansche kust en Cuba treurig. Het aantal der jaarlijks uitgevoerde slaven kan veilig op tusschen de 40 en 50,000 geschat worden, nauwelijks 30,000 van welke de plaats hunner bestemming bereiken. Een talrijker eskader tot voorkoming dezer onmenschelijke en verbodene handelingen werd dringend noodig geacht. — Te Upata, in de provincie Venezuela, zijn rijke goudmijnen ontdekt.

PARIJS den 3 junij.

Gisteren ten twee ure werd, ter eere des Konings van Beijeren, eene revue in de vlakte van Longchamps gehouden, en wel uitsluitend over de kavallerie-brigade der Keizerlijke garde en de kavallerie-divisie des legers van Parijs, onder bevel van den generaal *d'Allonville*.

Morgen wordt hier in het bosch van Boulogne eene groote wapenschouwing over de infanterie der garde gehouden.

De feestelijke inwijding van de nieuwe Louvre is op den 15 augustus aanstaande, den Napoleonsdag, bepaald; de Keizer, de Keizerin en alle hooggeplaatste personen zullen daarbij tegenwoordig zijn, terwijl tot bijwoning daarvan alle kunstenaars zullen worden uitgenoodigd, die aan de Louvre gearbeid hebben.

De Keizer heeft, ingevolge het hem daartoe bij de wet verleend regt, een jaargeld van 6000 francs verleend aan de weduwe van den generaal *Aupick*, voormalig ambassadeur van Frankrijk te Konstantinopel, en een jaargeld tot hetzelfde bedrag aan den graaf *de Lacépède*, kleinzoon des beroemden natuurkundige van dien naam, die in den eersten Senaat eene voorname plaats bekleedde.

Als tamelijk zeker spreekt men hier van eene op handen zijnde ontmoeting tusschen de keizers *Napoleon* en *Alexander*, in eene der steden van Duitschland, welke echter nog niet bepaald genoemd wordt. Maar van een Congres van Souvereinen, tot hetwelk die zamenkomst den grondslag zou moeten leggen, schijnt geen sprake te zijn.

— Men verzekert dat de Fransche Regering, zoodra in België wanordelijkheden plaats grepen, zich tot de Belgische heeft gewend, om ten sterkste aan te dringen op het herstellen der orde; zelfs zouden in geval van nood Fransche hulptroepen ter beschikking van de Belgische Regering gesteld zijn.

— De reeds hoog bejaarde maar nog krachtige lord *Brougham* heeft, op zijne doorreis van zijne landgoederen in Provence naar Londen, eergisteren in het Fransche Instituut alhier, waarvan hij lid is, eene hoogst belangrijke mededeeling voorgelezen.

— De *Moniteur* deelt een berigt van den gouverneur-generaal van Algiers, maarschalk *Randon*, van 27 mei, mede. De Beni-Raten hebben zich onderworpen en al de door den Maarschalk gestelde voorwaarden aangenomen. Ook de stam der Arb-Duelas heeft zijne onderwerping ingediend. De Maarschalk uit de hoop dat de overige vijandelijke stammen dit voorbeeld zullen volgen. Intusschen laat de Gouverneur-Generaal het binnenland onderzoeken en straatwegen afbakenen. De toestand der expeditietroepen is voortreffelijk en zij worden met groote gemakkelijkheid van levensmiddelen voorzien.

— De aanvoeren van granen te Marseille zijn hoogst onbeduidend, maar de prijzen der aldaar beschikbare kalm en die dergenen welke leverbaar zijn dalende.

— De *Alexandre* heeft berigten uit Konstantinopel van 25 mei te Marseille overgebragt. Men had tijding uit Sipsohur, van 10 mei, volgens welke *Naub*-emir, die geweigerd had *Sefer*-pacha bijstand te verleenen en verdeeldheid onder de bevolking zaaide, uit Circassië verdreven is. — Uit Teheran schrijft men den 27 april dat de Shah hooge Rijks-ambtenaren den Engelschen gezant *Murray* te gemoet gezonden had, om hem op de grenzen te ontvangen. De ratificatiën van het verdrag tusschen Engeland en Perzië zijn den 2 mei, te Bagdad, tusschen den heer *Murray* en *Djihanguir* khan uitgewisseld, bij welke plegtigheid de grootste hartelijkheid heerschte.

KEULEN den 3 junij.

Prins *Oscar* van Zweden reisde eergisteren te Coblenz naar Bieberich door, waar zijn huwelijk met eene Nassausche Prinses eerstdaags voltrokken wordt.

De hertog *Bernhard* van Saksen Weimar, den 29 laatstleden uit 's Gravenhage te Coblenz aangekomen, waar hij eenigen tijd vertoeven zal, vierde den volgenden dag aldaar zijnen 65sten verjaardag.

— De Russische Rijkskanselier graaf *Nesselrode* werd eergisteren te Sanssouci door den Koning van Pruissen ontvangen en woonde den maaltijd ten Hove bij. Gisteren is hij van Berlijn naar de badplaats Kissingen verder gereisd.

— De beetwortelsuiker-fabrieken worden op het gebied van het Duitsche Tolverbond, met name in Pruissen, langs hoe talrijker. In het vorige jaar 1856 waren er in de gezamenlijke Staten van dat Verbond nagenoeg 230, waarvan tusschen de 155 en 174 in Pruissen gevestigd zijn.

— Zoo als reeds vroeger van die des Konings van Zweden, wordt nu ook van eene voorgenomene aftreding des Konings van Denemarken gesproken.

Het tusschen de Vereenigde Staten en Denemarken gesloten verdrag wegens den Sondtol ligt te Kopenhagen bereids ter onderteekening gereed.

— De Zwitsersche Bondsvergadering is tegen 9 junij tot bekragtiging van het verdrag wegens Neufchâtel opgeroepen.

— Ten gevolge van het treurig afsterven der jonge aartshertogin *Sophia* is de verdere reis des Keizers en der Keizerin van Oostenrijk door Hongarije gestaakt en hebben zij zich onverwijld naar Oostenrijk terug begeven.

BRUSSEL den 3 junij.

Reeds zijn een bataillon jagers, twee eskadrons kurassiers en eene artillerie-batterij, die tijdens de heerschende gisting herwaarts geroepen waren, naar hunne garnizoensplaatsen wedergekeerd en zullen ongetwijfeld spoedig door de nog overgeblevene gevolgd worden.

Te Gend, Brugge, Namen en in andere steden des Rijks hebben de Gemeenteraden besloten, op het voorbeeld van dien van Brussel, adressen van dankbetuiging aan den Koning, voor het besluit tot schorsing van de Zitting der Wetgevende Kamers, te rigten. Men verzekert hier het volgende: De Ministers trachten het met de regterzijde van de Kamer der Representanten over een aantal inwilligingen eens te worden, tot wegneming van de bezwaren, bij de linkerzijde tegen het onvereenigbare van artikel 70 van het wetsontwerp met de wet op het openbaar onderwijs gerezen. Bewilligen de leden van de regterzijde hierin, dan zal het ontwerp gehandhaafd en op nieuw in de Kamer gebragt worden. Zoo niet, dan laat het Ministerie het wetsontwerp varen en treedt af. Tot hiertoe schijnt dit laatste het waarschijnlijkste. Welligt echter treden de Ministers niet terstond af, maar zullen zij de Kamer oproepen tot afdoening der meest dringende zaken, waartoe de gelden voor de julijfeesten, de dotatie van prinses *Charlotte* en andere spoed vorderende finantiële onderwerpen behooren. In ieder geval schijnt het zeker te zijn dat de heer *Nothomb* de portefeuille van justitie nederleggen en gouverneur van Belgisch Luxemburg worden zal.

Binnenland.

's GRAVENHAGE den 4 junij.

Z. M. de Koning heeft Z. Keiz. H. den grootvorst *Konstantijn* van Rusland benoemd tot grootkruis der Willemsorde. Gisteren middag, toen de Prins na zijne aankomst in de receptiekamer binnentrad, overhandigde Z. M. persoonlijk aan HD. de versierselen dier orde. Z. M. wenschte mede persoonlijk den graaf *von Sievers*, Russisch zaakgelastigde alhier, geluk met de orde van den Nederlandschen Leeuw, waarmede Z. M. hem heeft begiftigd.

Gedurende de bezoeken, die de Grootvorst gisteren aan de verschillende leden der Koninklijke Familie heeft gebragt, heeft Z. M. hem de eer bewezen, in het rijtuig Z. Keiz. H. aan HD. regterzijde te doen plaats nemen.

Het diner des namiddags gehouden was allerluisterrijkst. Het bestond uit 80 couverts. Daarbij waren tegenwoordig de leden der Koninklijke Familie, Z. Keiz. H. de Grootvorst met H. D. gevolg, de Ministers enz. Z. M. de Koning heeft met geestdrift de eerste toast uitgebragt op HH. MM. den Keizer en de Keizerin van Rusland en op de geheele Russische Keizerlijke Familie. Hierop heeft Z. Keiz. H. een feestdronk ingesteld op HH. MM. den Koning en de Koningin der Nederlanden en de geheele Koninklijke Familie, en vooral ook: „à sa très chère tante, S. M. la Reine-Mère." Het diner mogt meer een familie-diner heeten, waar tevredenheid en vreugde plaats maakten voor de regelen der étiquette. Gedurende het diner heeft het orchest het Russisch volkslied uitgevoerd.

De Ministers, de leden van het Corps Diplomatiek, de Hofhouding en een aantal aanzienlijken hadden eene audientie bij Z. Keiz. H. verzocht, waaraan echter geen gevolg kon worden gegeven, wijl de tijd van HD. verblijf alhier te kort was en dat verblijf geheel en al aan de Koninklijke Familie was gewijd.

Hieraan is het ook toe te schrijven, dat Z. Keiz. H. gisteren avond de voorstelling in den Koninkl. Franschen schouwburg, waar de opera *la Favorite* werd opgevoerd, niet heeft bijgewoond. Die voorstelling werd alleen vereerd met de tegenwoordigheid van HH. KK. HH. den Prins van Oranje en prinses *Hendrik*, terwijl de Grootvorst den avond bij H. M. de Koningin Weduwe doorbragt.

Z. Keiz. H. is heden ochtend ten 10¼ ure met een extra-trein naar Rotterdam vertrokken, om van daar zijne reis naar Hannover voort te zetten. De Prins heeft den graaf *van Lynden* en den heer *Bagelaar*, door den Koning gedurende het verblijf van Z. Keiz. H. aan HD. toegevoegd, voor de door hen volbragte taak op zeer vriendelijke wijze bedankt. Z. M. de Koning en ook H. M. de Koningin-Moeder hebben aan het paleis een hartelijk afscheid van den Prins genomen. HH. KK. HH. de Prins van Oranje, prins en prinses *Frederik* en prinses *Maria* bevonden zich aan het stationsgebouw om daar van den Grootvorst afscheid te nemen. Het station was ook nu met vlaggen en bloemen versierd, terwijl ook de extra-trein weder met Russische en Hollandsche vlaggen getooid was. In den extra-trein bevonden zich, behalve den Grootvorst en HD. gevolg, Z. K. H. prins *Frederik* en de graaf *von Sievers*, die HD. tot Oberhausen zal begeleiden. Aldaar zal de Prins worden afgewacht door zijn oudsten zoon, Z. Keiz. H. grootvorst *Nicolaas*, die door den admiraal *Glazenapp* van Kiel is afgehaald. De Prinsen zullen zich alsdan gezamenlijk naar H. Keiz. H. de grootvorstin *Konstantijn* begeven, die zich op dit oogenblik in Hannover bevindt. De grootvorst *Konstantijn* zal met zijne Gemalin en zijn Zoon van daar naar Petersburg vertrekken, waar Z. M. de Keizer HD. verwacht, om alsdan zelf eene buitenlandsche reis te doen. — De grootvorst *Konstantijn* zal later eene nieuwe reis naar den Kaukasus ondernemen.

Z. Keiz. H. heeft bij herhaling HD. tevredenheid betuigd over de hartelijke ontvangst, die hem hier van wege de Koninklijke Familie is ten deel gevallen.

Z. K. H. prins *Frederik* wordt heden middag van Rotterdam in deze residentie terug verwacht. Z. M. de Koning zal morgen ochtend ten 5 ure met een extratrein deze hofstad verlaten en naar het Loo terugkeeren.

— De negen en dertigste vergadering der Evangelisch-Luthersche Synode is gisteren alhier geopend. De leden dezer Synode zijn: ds. *J. Decker Zimmerman*, te Utrecht, voorzitter; ds. *J. G. Liernur*, te Haarlem, vice-voorzitter; ds. *J. C. Loman*, te Amsterdam, secretaris; ds. *K. N. Meppen*, te 's Gravenhage, secundus-secretaris; prof. *F. J. Domela Nieuwenhuis*, te Amsterdam, prae-adviseur; ds. *B. T. Lublink Weddik*, te Amsterdam; ds. *J. C. Schultz Jacobi*, te Rotterdam; ds. *J. A. Kramer*, te 's Gravenhage; ds. *J. C. Manssen*, te Groningen; ds. *C. Westhoff*, te Nijmegen; de heer *H. van der Masch Spakler*, te Amsterdam; de heer mr. *J. F. Molkenboer*, te Amsterdam; de heer mr. *F. F. Karseboom*, te Amsterdam; de heer *C. P. Sander*, te Rotterdam; de heer *C. L. Keurenaer*, te 's Gravenhage; de heer *J. Backer*, te Oosterbeek; de heer *J. C. Schröder*, te Utrecht, en de heer *P. A. Sander*, te Rotterdam.

ROTTERDAM den 4 junij.

Heden morgen ten 10¼ ure zijn alhier met een extra-spoortrein langs den Hollandschen ijzeren spoorweg uit 's Gravenhage aangekomen Z. K. H. de grootvorst *Konstantijn* van Rusland en Z. K. H. prins *Frederik* der Nederlanden, met gevolg. Van het stationsgebouw van den Hollandschen spoorweg hebben zij zich per rijtuig naar dat van den Rhijnspoorweg begeven, waar Z. K. H. prins *Frederik* afscheid nam van den Grootvorst, die daarop de reis naar Hannover vervolgde, terwijl Z. K. H. prins *Frederik* vervolgens met zijnen adjudant den graaf *van der Duyn van Maasdam* per gewonen spoortrein naar de residentie terugkeerde.

Gisteren voormiddag werd op de burgerlijke begraafplaats in Krooswijk alhier het stoffelijk overschot van den heer *Willem van Houten* ter aarde besteld. Met de naaste betrekkingen des overledenen waren daar commissien uit het bestuur der Zuidhollandsche Maatschappij *tot redding van schipbreukelingen* en uit dat der societeit *tot Nut der Zeevaart*, benevens vele andere belangstellenden, vereenigd. Alvorens de lijkkist in het graf zonk hield de heer *W. Ruys* J. D. Zn., als lid der eerstgenoemde commissie, eene treffende toespraak, in welke hij de vele verdiensten van den afgestorvene met warmte huldigde, welke toespraak door den heer *J. N. van Houten*, oudsten zoon des betreurden mans, namens de familie hartelijk beantwoord werd.

Bij Zr. Ms. besluit is aan *K. J. Rietveld*, op zijn daartoe gedaan verzoek, eervol ontslag verleend uit zijne betrekking van commissaris van politie te Rotterdam.

Te Veendam is tot predikant bij de Hervormde gemeente beroepen ds. *H. Brouwer*, thans te Oudkerk en Roodkerk.

— Heden namiddag ten twee ure werd het monument voor wijlen den hoogleeraar *Abraham des Amorie van der Hoeven*, geplaatst op de begraafplaats te Utrecht, plegtig onthuld, in tegenwoordigheid van vele leeraren, opzieners en leden der Remonstrantsche Broederschap en andere vrienden van den ontslapene. Met gepaste toespraken werd eerst de plegtigheid door den heer *Joost van Vollenhoven*, van Rotterdam, voorzitter der commissie voor het monument, geopend. Voorts werd het monument zelf door den heer dr. *P. Scheltema*, van Amsterdam, aan de zorg van den kerkeraad der Remonstrantsch Gereformeerde gemeente van Utrecht overgedragen, terwijl die kerkeraad bij monde van den heer mr. *W. R. Boer* die overdragt aanvaardde. Hierop betuigde de hoogleeraar *J. van der Hoeven*, van Leyden, uit naam der familie, zijnen hartelijken dank aan de commissie, voor de zorgen door haar aangewend, waarna de plegtigheid door den heer *Joost van Vollenhoven* met dankzegging aan de aanwezigen voor hunne belangstelling en aan de heeren bouwmeesters voor de wijze waarop zij zich van hunne taak hadden gekweten, werd gesloten. Aangenaam was de indruk dien deze plegtigheid bij de aanwezigen achterliet.

Het keurig bewerkt monument, uit bijdragen van vele vereerders van den ontslapen hoogleeraar bekostigd, strekt der commissie onder wier opzigt het werd opgerigt, alsmede den bouwmeester den heer *A. M. Têtar van Elven* M. Gz., architect, zoo ook de heeren *H. van Dijk*, timmerman, *F. van Oort*, steenhouwer, en *F. van Tellingen*, metselaar, die het vervaardigden, tot eer. Het zij een blijvend gedenkteeken van de hoogachting en liefde, den waardigen ontslapene toegedragen, en spreke van hem nog voor het late nageslacht.

— H. M. de Koningin heeft heden den Koninklijken grafkelder te Delft bezocht.

— Gisteren heeft te Zaandam de publieke aanbesteding plaats gehad van het amoveren en weder opbouwen van het loge- en societeitsgebouw aldaar, welk werk is aangenomen door den heer *W. C. Waal* te Amsterdam, voor de som van ƒ 26,860.

— Uit Breda wordt gemeld dat, na het houden der laatste vereeniging op eergisteren, de speciale commissie van inspectie over het militair onderwijs aan de Akademie aldaar is ontbonden en de hoofd- en verdere officieren naar hunne respective bestemmingplaatsen teruggekeerd zijn.

— Ll. maandag ontstond brand op de hofstede, toe behoorende aan den landbouwer *M. de Vin* te Oosterland, provincie Zeeland; de schuur en eenige klampen met hooi en stroo zijn verbrand, doch het woonhuis, hoe zeer beschadigd, heeft men nog kunnen redden.

— Een paar maanden geleden ontvingen de heeren officieren der administratie en al de onderofficieren van het koloniaal werfdepôt te Harderwijk gratificatien voor de buitengewone werkzaamheden, eigen aan het drukke garnizoen gedurende den winter. Dezer dagen ontvingen de overige officieren evenzeer deze geldelijke belooningen.

— Als een vermeldingswaardig bewijs van den hoogen prijs der goede paarden mag beschouwd worden dat zich ll. vrijdag op den stal van *Veldman* te Hasselt bevonden 7, deels beste, deels mindere paarden, die door een Hollandsch koopman zijn aangekocht voor den hoogen gezamenlijken prijs van ƒ 2900.

— Ll. donderdag ontstond brand in een der slaapvertrekken in het klooster der Ursulinen te Maastricht. Zulks verspreidde in het zich daaronder bevindende schoollokaal grooten schrik, zoodat de leerlingen in aller ijl de vlugt namen; men was de vlammen spoedig meester, zoodat slechts eenig beddegoed en eenige schoolmeubelen bedorven zijn. De oorzaak wordt toegeschreven aan het branden van kleine waskaarsen, gedurende de aan de H. Maagd gewijde meimaand, welke kaarsen de nonnen in hare cellen voor Maria-beeldjes of kleine altaren plaatsen, en die te lang zonder toezigt zijn gebleven.

— Uit Groningen wordt ons den 2 dezer gemeld: Doordien het aanzien der gewassen in den laatsten tijd verbeterd is, heeft men hier nu vrij algemeen de volgende beschouwing: van koolzaad kan door de groote oppervlakte welke met dit gewas bezet is, nog een goede middelmatige oogst komen. — De tarwe staat er merkelijk beter voor en kan nog wel eene zeer goede opbrengst worden. — De rogge staat dun en verwacht men daarvan slechts een kleinen oogst. — De winter-gerst is veel bijgekomen en zal nog wel eene redelijke opbrengst kunnen geven en over de zomergewassen valt nog weinig anders te zeggen dan dat zeer naar regen verlangd wordt.

— Ds. *J. P. Müller*, predikant bij de Doopsgezinde gemeente te Mensingeweer en beroepen te Rotterdam, hield ll. zondag zijne afscheidsrede naar aanleiding van 1 Thessalonicensen III: 8.

— De waterhoogte te Arnhem was den 3 dezer 2,04 el. De Rijnhoogte te Keulen was den 3 dezer 9 voet 6 duim Keulsch peil (9 voet 3 duim Rijnlandsch).

Ter Plaatselijke Secretarie is tegen betaling van *zestig cents* gedrukt verkrijgbaar gesteld de in de Raadszitting van den 28 Mei jl. ingeleverde *Ontwerp Verordening op de Brandweer te Rotterdam*, met de daarbij behoorende *Memorie van Toelichting*, benevens de *Nota's van opmerkingen van Heeren Hoofdlieden van de Brandweer en Brandmeesters* op die Ontwerp-Verordening betrekkelijk.
Rotterdam 4 *Junij* 1857.

Burgerlijke Stand.

ROTTERDAM den 4 Junij.

OVERLEDEN: M. W. Uhl, jm., 73 j. — J. D. M. Krauss, z., 1 j. — T. van Cleeff, z., 1 j. — P. van Wallené, d., 3 m. — J. P. Meuleman, d., 1 m. — C. H. Hassfeld, z., 8 m. — A. J. de Jong, d., 3 m. — A. van Keulen, z., 3 m. — A. F. H. Ju, z., 2 j. — A. M. Streefkerk, z., 1 j.

BEVALLEN: C. J. de Ridder, geb. Bartsen, d. — A. K. Oosterlaan, geb. Klok, z. — E. M. Mackenzie, geb. van Embden, z. — C. J. van der Reyden, geb. Ingenool, z. — C. J. Kreukniet, geb. van Gijn, d. — M. Rijnvis, geb. Koster, z. — J. C. Meijer, geb. Kelder, d. — J. Ruter, geb. Dommeijer, z. — G. C. Wilkens, geb. den Bandt, d. — H. E. Simmermans, geb. van Rees, z. — J. J. Knippenburg, geb. Grupper, d. — L. M. H. Hoogewerff, geb. van Klaveren, z. — J. D. Koelewijn, geb. Hofland, d. — N. de Vries, geb. Loos, z.

GEHUWD: A. Mispelblom Beijer, jm., 32 j., met C. J. Mispelblom Beijer, jd., 33 j. — H. Pierson, jm., 22 j., met H. A. Kolff, jd., 24 j.

*** De Persoon van VINCENT DE GROOF, wiens woonplaats alhier onbekend is, wordt bij deze uitgenoodigd om zich aan te melden ter Gemeente Secretarie alhier, afdeeling Militaire Zaken.

232ste Staats-Loterij.

Prijzen van ƒ 100 en daarboven.

Vijfde Klasse, 10de Lijst: N.° 5140 en 16982 ieder ƒ 1000. N.° 2183, 4023 en 11354 ieder ƒ 400. N.° 43 en 13671 ieder ƒ 200: N.° 1653, 2989, 3159, 4160, 5497, 6442, 8663, 9616, 10469, 11748, 11792, 11946, 12077, 17001, 18205, 18483 en 19536 ieder ƒ 100.

Zeetijdingen.

Nederland.

HELLEVOETSLUIS 4 junij. Gearriveerd *Snel*, Perfect, v. Londen; *Commerce*, Rogers, *Devon*, Hall, en *Jane & Margaret*, Corbitt, alle drie van Newcastle, en *Tiger*, Meijer, van Kaap Haïti, laatst van Falmouth. — Vertrokken *Nederland*, F. Ruiter, n. Brouwershaven (per *Kinderdijk*), en *Levant* (st.) naar Havre; de wind W. Z. W.

BRIELLE 4 junij. Gearriveerd *Moselle* (st.) en *Ranger* (st.), beiden van Londen; *Amor*, Betten, v. Svendborg; *Sea Gull* (st.) en *Enchantress* (st.), beiden v. Hull. — Vertrokken *Prins van Oranje* (st.) naar Duinkerken; de wind W. ten Z.

MAASSLUIS 4 junij. Met uitzondering van de *Mystery*, buiten geankerd, zijn de gisteren vertrokken schepen wel in zee gekomen. — Heden arriveerde *de Handel-Maatschappij*, H. van Rossen, van de Noordzee; de wind W. N. W.

BROUWERSHAVEN 4 junij. (W.) Gearriveerd *Stad Dordrecht* (st.) van Londen, en *Nederland*, Ruiter, v. Hellevoetsluis.

AMSTERDAM 4 junij. Het schip *Castor & Pollux*, kapitein Schotema, van Nizza herwaarts bestemd, was den 24 mei met tegenwind op de hoogte van Malaga kruisende; alles wel aan boord.

TEXEL 3 junij. (W. Z. W.) Gearriveerd Zr. Ms. schoener ATALANTE van Hellevoetsluis; *Wilhelmina*, L. H. Möller, van Rio-Janeiro, laatst van Queenstown; *Dolphijn*, Hazewinkel, van Cardiff; *Lion* (st.) en *Vriesland*, Boontje, beiden van Londen. — Vertrokken *Diana* (st.) naar Londen.

TEXEL 4 junij. Gearriveerd *Henriette Geertruida*, de Boer, van Alexandrië (E.); — gisteren nog *Sagitta*, Bakker, v. Suriname.

ZEILKLAAR te NIEUWEDIEP *Staatsraad van der Houven*, Heymeriks, naar Soerabaija; *Jan van Schaffelaar*, Verbeek, en *Zeemeeuw*, Kayser, beiden naar Batavia: *Triton*, Duinker, n. Suriname, en *Scheveningen*, Annokkee, naar Cardiff.

VLIE 1 junij. Gearriveerd *Gebroeders Fokkes*, Fokkes, van Koningsbergen; *Geertina*, Meijer, en *Christina Wobbegina*, van der Werp, beiden van Dantzig: *Frederik Hendrik*, Visser, en *Sophia Clasina*, Abrahamsen, beiden van Osterrisoer: *Anna Elisabeth*, Smit, van Oudsoen, en *Celeritas*, Sörensen, v. Frederikstad. — Vertrokken *Maria Louisa*, Nanninga, naar Archangel, en *Willem I* (st.) naar St. Petersburg.

DELFZIJL 1 junij. Het Ned. schip *Jantina Cornelia*, kapitein Orsel, van Torbay naar Londen, is in het Engelsch Kanaal verongelukt, doch het volk gered en alhier aangebragt.

VLISSINGEN 1 junij. Van Antwerpen de Schelde afgekomen en van deze reede vertrokken: gisteren *Twee Gebroeders*, Kooima, naar Livorno, en heden *Catharina*, Timmer, naar Kopenhagen.

Buitenlandsche Havens.

Aangekomen:

Te HONG KONG 29 maart *Ceres*, Mammes, en 5 april *Neêrlands Indië*, Wagner, beiden van Shanghai. — Te ST. UBES 17 mei *Jonge Wouter*, Kwakkelstein, van Lissabon, en is den 27 dito naar Vlaardingen vertrokken.

Te CURAÇAO 23 april *Santa Rosa*, Buykes, v. Amsterdam. — Te DANTZIG 31 mei *Gerardina*, Brandt, van Rotterdam; 1 junij *Margrietha Meijering*, de Jonge, van Dordrecht.

Te VENETIE 26 mei *Ida*, Jongebloed, van Londen. — Te GENUA 30 mei *Jeanne*, Kroon, van Liverpool, en *Rhône* (st.), Wilkens, v. Rotterdam. — Te HAMBURG 1 junij *Henriette*, van der Veen, van Amst.; 2 *Vier Gebroeders*, Wijnstok, v. Amersfoort, en *Anja Sietzia*, Huisman, v. Triest. Op de ELVE 2 junij *Catharina*, Freese, v. Rotterdam. Te CUXHAVEN 1 junij *Adriana Francisca*, van Eyk, van Hartlepool; 2 *Jantje Meier*, de Jonge, van Nizza. — Te BOLDERAA 26 mei *Johannes Hermanus*, Visker, v. Amst., en *Riga*, Korter, van Zwolle. — Te NERVA 21 mei *Juffer Ellegonda*, Brons, van Bergen, *Cornelia*, Vos, en *Alida*, Mulder, beiden van Liverpool. — Te KROONSTAD 23 mei *Tjapke Schuringa*, Drent, *Maria Catharina*, Kiewit, *Hendrika Ellida*, Oorburg, en *Twee Gebroeders*, Hitman, alle vier van Amst. — Te BERGEN 16 mei *Soeblomsten*, Holm, van Amst. — Te KOPENHAGEN 30 mei *Orion*, Braamhorst, van Livorno, en *Termonde*, Legger, van Malaga (beiden zijn verder gezeild).

Vertrokken:

Van MANZANILLA 18 april *Pomona*, Ydo, en 25 dito *Tally Ho*, Hoyt, beiden n. Rotterdam. — Van BORDEAUX 30 mei *Anke Berg*, Thaden, naar Liverpool. — Van TRAVEMUNDE 1 junij *Hillechina Wilkens*, Karssies, n. Koningsbergen, en *Gesina*, Mulder, n. St. Petersburg. — Van PILLAU 31 mei *Geertje*, Mooi, n. Amst., en *Maria Laurentia*, Kleininga, naar Rotterdam.

Van SURINAME 5 mei *Voorwaarts*, Kikkert, n. Amsterdam. — Van KROONSTAD 2 junij *Anna Paulowna* (st.), Swart, naar Amsterdam. — Van DANTZIG 29 mei *Speculation*, Hanfstengel, naar Rotterdam.

UITGEKLAARD: Van HAVANNA 2 mei *Fortuna*, de Jong, n. Amsterdam.

ADRA 20 mei. Het schip *Johannes*, kapit. Voogd, v. Newcastle naar Triest, is nabij deze haven op strand geraakt en lek geworden.

Het Nederl. schip *Cornelis zoon*, kapit. Timmer, van Londen naar Rio-Janeiro, te LISSABON binnen, heeft den 28 mei na volbragte reparatie de reis voortgezet.

In de SOND gearriveerd: 29 mei *Jufvrouw Hillegonda*, Giezen, v. Dantzig n. Dordrecht; 30 *Jonge Wicher*, Kuitze, v. Rotterdam n. St. Petersburg; 31 *Flecke Jouwer*, de Weerd, v. Cadix n. St. Petersburg; *Udo Frederik*, van der Werf, van Cette n. Riga, en *Jersey Packet*, den Breems, v. Dordrecht n. Pernau; 1 junij *Drie Zusters*, Dijkstra, v. Arensburg n. de Maas, en *Bordeaux* (st.) v. Rotterdam naar St. Petersburg.

HOLTENAU gepasseerd 1 junij *Perle*, Kröger, van Eckernförde naar Rotterdam. — RENDSBURG gepasseerd 31 mei *Maria*, Bohn, van Rostock naar Delfshaven; 1 junij *Jantina Reinderdina*, van der Laan, van Dantzig naar Amsterdam.

TONNINGEN gepasseerd: 27 mei *Frouwina Steenhuizen*, Gort, van Rott. naar Dantzig; 29 mei *Goede Verwachting*, Kooy, van Harlingen naar Wismar.

Engeland.

Te CARDIFF gearriveerd 1 junij *Honigbij*, van Marion, en 3 dito *Immagonda Sara Clasina*, Rademaker, beiden v. Amst. Te NEWPORT 2 *Sophie* (st.), en *Augusto*, Lau, beiden v. Rott. Te TARBERT 1 *Provincie Drenthe*, Beekman, v. Sevilla. Te YARMOUTH 2 *Zenobia*, Thompson, v. Harlingen. Te SHIELDS 2 *Albion*, Newton, en *William & Mary*, Collins, beiden v. Rott., *Naylor*, Nelson, en *Scipio*, Lovell, beiden v. Schiedam. Te LEITH 1 *Compass*, Newson, v. Dordrecht. Van ST. DAVIDS vertr. 2 *James*, Chinnery, n. Dordrecht. Van GRIMSBY 1 *Ayolt & Thomas*, de Jonge, n. Kroonstad. Van LIVERPOOL uitgeklaard 2 *Ecliptica*, Boomgaard, naar Groningen, en *Afina*, Potjewijd, n. St. Petersburg.

Te LONDEN gearriveerd 1 junij *Unie*, Posta, *Eendragt*, Martens, en *Geertruida*, Pybes, alle drie van St. Petersburg, *Mentor*, Croes, *Vrouw Dieuwke*, Feenstra, *Hoop*, Fokkema, en *Cornelia*, Fortuin, alle vier van Workum, *Jantina*, Olthoff, van Helsingborg, *Harmonie*, Kramer, en *Sophia Klasina*, Wolthekker, beiden van Stettin, *Twee Gebroeders*, de Groot, van Dantzig, *Norfolk Tar*, Bunting, en *Pasha*, Wellbury, beiden van Amst.; — uitgeklaard 2 *Agina Undina*, Brouwer, naar Stettin. Te HARWICH 1 junij *Thames*, Ford, van Rotterdam naar Ipswich. Te SHIELDS 1 junij *Scio*, Ruggles, van Dordrecht, en *Twee Gebroeders*, v. Harlingen. Te HARTLEPOOL 31 mei *Sicco*, Potjer, van Groningen; 1 junij *Sarah*, Saunders, van Rott. Te DUNDEE 31 mei *Stad Enschedé*, Niggebrugge, van Harlingen, en *Elfleda*, Hawkins, van Dordrecht. Van NEWPORT vertr. 30 mei *Clipper Galjoot*, Hazewinkel, n. Harburg. Van CARDIFF 29 mei *Triton*, Nagel, naar Kroonstad. Van LIVERPOOL 30 mei *Ida*, Haley, en *Princess Royal*, Baxfield, beiden n. Dordrecht; 31 *Aurora*, Vaalman, naar Nerva, en *Orion*, Buiten, n. St. Petersburg; — in lading *Stad Appingedam*, Bebingh, n. Rio-Janeiro. Van MEVAGISSEY vertr. 31 mei *St. Andrew's*, Johns, n. Dordrecht.

In de Baai van PORTINLLAEN binnengeloopen 2 junij *J. W.*, Roberts, van Liverpool naar Rotterdam.

DEAL gepasseerd 27 mei *Onrust*, Brouwer, v. Amst. n. Livorno.

Gepraaid:

Den 26 mei, op 48 graden 35 min. NB. en 8 gr. 20 min. WL., *Koerier*, T. J. Rotgans, van Cardiff naar Rio-Janeiro.

Cargalijsten.

Rotterdam.

LONDEN, Moselle, J. Ryan. — 30 b. Koffij, C. L. Roechling en Co.; 6 v. Salpeter en 1 p. Koopm., S. A. le Vino en Co.; 5 b. Shoddy en 1 k. Planten, Pluygers en Hauck; 4 b. Huiden, Dijkmans en Co.; 5 b. Paardenhaar en 1 k. Koopm., C. Hemmann en Co.; 6 b. Leder, J. Haslinghuis en Zn.; 16 k. Indigo, A. F. Ebeling en Co.; 6 k. dito, W. Bunge en Co.; 3 k. dito, C. L. Ringrose en Co.; 3 p. Kleederen, C. Balguerie en Zn.; 2 k. Gastoestellen, Merrem en Co.; 17 b. Huiden en 1 k. Leder, L. Mayer en Co.; 1 kistj. Naalden en 1 k. Koopm., Boutmy en Co.; 1 p. Gom Elastiek, Claus en Raulino; 7 p. Koopm., Diversen; 17 b. Zijde, 3 v. Schapenvellen, 4 p. Boeken en 1 Paard, Order.

LONDEN, Ranger, R. Major. — 241 z. Salpeter, C. Hemmann en Co; 3 k. Stijfsel, 1 k. Boeken, 47 k. Thee, 16 b. Huiden, 3 vaatj. Carbonate Ammoniac, 4 v. Gom Sandrac, 1 kistje Vleesch en 1 pak Wollen Manufacturen, S. A. le Vino en Co.; 6 kist. Arab. Gom, A. T. Sölling en Co.; 50 bund. gez. Huiden, Gebr. Luttenberg en Co.; 1 vaatje Ammoniac en 10 cer. Amandelen, L. Mayer en Co.; 1 b. Tapijten, J. B. Crol en Co.; 200 z., 1 k. en 21 b. Koopmanschap en 10 vaatj. Cement, Order.

Amsterdam.

RIO-JANEIRO, Wilhelmine, Moller. — 3030 b. Koffij, B. H. Schröder en Co.

RIO-JANEIRO, Namsen, Petersen. — 2270 b. Koffij, Kreglinger en Co.

In lading liggende Schepen.

Te Rotterdam:

KAAP DE GOEDE HOOP, voor Goederen en Passagiers, waartoe hetzelve uitmuntend is ingerigt, het snelzeilend Nederlandsch Barkschip *Joan*, kapitein *A. van der Tak*, om in het laatst van Julij te vertrekken. Adres bij de Reeders *van Overzee en Co* en bij de Cargadoors *Hudig en Blokhuyzen* en *Kuyper, van Dam en Smeer* alhier en *de Coningh en Co.* te Amsterdam.

ST. PETERSBURG, het Nederl. Kofschip *Stientje Maria*, kapit. *D. P. Vos*. Adres bij *Kuyper, van Dam en Smeer*.

ST. PETERSBURG, het Hanoversch Kofschip *Eendragt*, kapitein *J. Heckstra*. Adres bij *Kuyper, van Dam en Smeer*.

ST. PETERSBURG, het Russisch Schoenerschip *Russalka*, kapit. *J. Contermovitz*. Adres bij *Kuyper, van Dam en Smeer*.

ST. PETERSBURG, het Deensch Jagtschip *Faedrenes Minde*, kapit. *J. Hansen*. Adres bij *Kuyper, van Dam en Smeer*.

ST. PETERSBURG, het Nederl. Kofschip *Jantina*, kapit. *E. P. Vos*. Adres ten Kantore van *Kuyper, van Dam en Smeer*.

ST. PETERSBURG, het Nederl. Kofschip *Catharina*, kapitein *D. H. de Groot Bakker*. Adres bij *Kuyper, van Dam en Smeer*.

STETTIN, het Nederl. Kofschip *Elisabeth*, kapit. *L. L. P. Bos*. Adres ten Kantore van *Kuyper, van Dam en Smeer*.

TRIEST, het snelzeilend Ned. Schoenerschip *Veendam*, kapitein *B. A. Hazewinkel*. Adres bij *Kuyper, van Dam en Smeer*.

Te Vlaardingen:

GIBRALTAR, MALTA en SMIRNA, het Nederl. Schoenerschip *Levant*, kapitein *C. van Gelderen* Sr. Adres ten kantore van *Kuyper, van Dam en Smeer*.

Marktberigten.

ROTTERDAM den 4 Junij.

GRANEN. Tarwe: 162 ℔ Bov. Ris *f* 383, *f* 380, 160, 161 ℔ Kleefs. *f* 385, *f* 390.

SCHIEDAM den 4 Junij.

GRANEN. Verkocht: Gerst, 127 ℔ Petersburg *f* 225 6/w.

MOUTWIJN	per Ned. vat zonder fust	*f* 18. 75	zonder de belasting.
JENEVER	» » » » »	- 24. 25	
AMST. PROEF	» » » » »	- 25. 50	
SPOELING		- 0. 60	per ketel.

DELFT den 4 Junij.

BOTER. Eerste kwal. *f* 50, 2de *f* 46 en 3de *f* 40 per kwart vat. Aan stads waag zijn gewogen van den 29 Mei tot en met den 4 Junij 76 kwart, 1296 achtste en 121 zestiende vaten.

AMSTERDAM den 4 Junij.

KOOLZAAD. Heden is op 9 v. Olie in Sept. en Oct. a £ 83 gedaan.

GRONINGEN den 3 Junij.

GRANEN enz. Onze markt was heden weer schaars voorzien en de stemming algemeen iets vaster. Tarwe, vooral in de beste soorten, aanmerkelijk hooger verkocht: 120 a 123 ℔ Ommel. Roode *f* 8. 65, *f* 8. 90 a *f* 9. 65, *f* 9. 90, en 120 a 123 ℔ Oldamm. dito *f* 8. 25, *f* 8. 50 a *f* 9. 25, *f* 9. 50. Rogge prijshoudend; bij gerijven was de vorige koers gemakkelijk te bedingen, maar bij partij toch niet veel omgezet: 122 ℔ Dantziger, waarvan drie ladingen zijn aangekomen, werd tot *f* 225 geveild. 113 a 116 ℔ Inlandsche *f* 5. 75 a *f* 6. 35. Boekweit iets aangenamer en voor de Zwarte Zand iets meer bedongen: 110 a 113 ℔ Grijze Zand *f* 7. 35 a *f* 7. 85, en 110 a 113 ℔ Zwarte dito *f* 7. 10 a *f* 7. 60. Winter- en Zomergerst heeft ook iets meer opgebragt; Knobbe in één doen: 96, 99 a 101 ℔ Winter *f* 5. 60, *f* 6 a *f* 6. 20; 99 ℔ Zomer *f* 5. 80, en 107 ℔ Knobbe *f* 6. 30. Haver over het geheel wederom wel zoo aangenaam: 78, 82 a 85 ℔ Dikke Brouw *f* 4. 30, *f* 4. 50 a *f* 4. 70, 65, 68 a 72 ℔ Witte Voer *f* 3. 25 *f* 3. 45 a *f* 3. 65, en 68, 72 a 75 ℔ Zwarte dito *f* 3. 40, *f* 3. 60 a *f* 3. 80. Paardenboonen goed prijshoudend; het weinige dat daarvan ter markt was heeft naar deugd van *f* 6. 75 tot *f* 7. 25 opgebragt. Duivenboonen *f* 7 a *f* 7. 50. Gort als voren: Grove *f* 8. 75 a *f* 9. 25. Puik *f* 9. 50 a *f* 10 en Parel per 100 Ned. ℔ *f* 12. 50 tot *f* 17, enkeld *f* 20. Koolzaad bijna niet ter veil. Raapolie *f* 50. Lijnolie *f* 44½, beide alleen bij gerijven.

Beursberigten.

PARIJS den 4 Junij.

Frankrijk 3 pc. 69. 10. Spanje 1¼ pc. 25½; dito Binnenl. 3 pc. 38⅛.

LONDEN den 4 Junij.

De Geconsolideerden 3 pc. 94⅛ a ¼ op Julij. Spanje 1¼ pc., 25¼ a ½, dito Cert. 6⅝ a ⅞. Mexico 3 pc. 22½ a ¾.

WEENEN den 4 Junij.

Nationale Metall. 5 pc. 84¼, Metalliek 5 pc. 83. Wissel Londen *f* 10. 12. Zilver *f* 4½.

ANTWERPEN den 4 Junij.

Spanje 1¼ pc. 24¾; dito Binnenl. 3 pc. 38. Metalliek 5 pc. 79½.

AMSTERDAM den 4 Junij.

			Laagste koers.	Hoogste koers	Gebl. koers.
NEDERL., Werkelijke Schuld.....	2½	pCt.	63 3/16	63¼	
» dito dito	3	»	75 13/16	75¾	
» dito dito	4	»	96	96 1/16	96
» Amort.-Syndicaat	3½	»			
» Handel-Maatschappij ..	4½	»			
» O. I. Leening	4	»	95¼		
» Leen. Holl.-Spoorweg	4½	»			
» Rijn-Spoorweg.........	4½	»	101		
» Maatsch. v. Weldadigh.	4	»	60		
BELGIE, Cert. bij *Rothschild*.	2½	»			
FRANKR., Certificaten............	3	»			
SPANJE, Buitenlandsche	1¼	»	24 15/16	25	24 15/16
» dito	3	»	41⅞	41¾	
» Binnenl. a *f* 6000	3	»	37 15/16	38	37 15/16
» Amortisable Schuld....	....				
» Bewijzen van Coupons..	....		6¼	6 5/16	
PORTUG., Oblig.	3	»	45⅝	45⅝	45⅝
» dito 1856.	3	»	44¼		
» Uitgest.			26¼		
RUSLAND, Obl. bij *Hope & Co.*	5	»	104⅝		
» dito dito 1828/29	5	»	103¼	103⅜	
» Cert. dito 1831/33	5	»			
» dito dito 1840...	4	»	87		
» dito bij *Stieglitz*	4	»	86½		
» dito » dito Nieuwe	5	»	96¾	97	96¾
» dito » dito 1855 dito	5	»	98 3/16	98½	98 3/16
» dito te Londen........	4½	»			
» Certific. van Assign. ..	6	»	65¼		
» Inschr. dito	6	»			
POLEN, Aand. 1835, *fl.* 500....	....	*f*			
» Obligatien............	4	pCt.	79½		
OOSTENR., Obl. bij *Goll en Co.* ...	5	»			
» dito dito	4	»	62		
» dito Metall. Oude	5	»	76 5/16	76½	76 5/16
» d.° Nieuwe bet. te Amst.	5	»	87¾	88 1/16	88
» dito Nation. Metalliek.	5	»	77⅝	77¼	77 3/16
» dito Metalliek	2½	»	39⅝	39 3/16	39 3/16
» Weener Aand. fl. 250..	4	» *f*			
BRAZILIEN, 1844, £ 100...........	5	»	98½		
EQUADOR, £ 100..................	1	»			
» Onbepaalde............					
VENEZ., Oblig.	4½	»	35	35¼	
» Uitgest.	2	»			
GRENADA, Oblig.	3½	»	22 3/16	22¼	22 3/16
» Uitgestelde.............					
MEXICO, Oblig.	3	»	21¼	21⅜	
» dito, Onbepaalde.....	3	»			
ILLINOIS	7	»	95⅝		

Brazilië, 1843, £ 100, 5 pc., 98½. Russ. Spoorweg Aand. *f* 76 a *f* 76½, gebl. 76½. Beijersche Spoorweg 27⅛, 27¼.

Beleening 4 pc. Prolongatie 4 pc. Disconto 4 pc.

De beurs verkeerde heden in eene vaste stemming, uitgenomen voor Russische en Spaansche fondsen.

Laatste prijzen ten 5 ure: Holland 2½ pc. 63 3/16 a 63¼. Spanje 1¼ pc. 24 15/16 a 25; dito Binnenl. 3 pc. 37⅞. Metalliek 5 pc. 76 5/16.

ROTTERDAM den 4 Junij.

			Laagste koers.	Hoogste koers.	Geblev. koers.
NEDERL., Werkelijke Schuld.....	2½	pCt.	63 3/16		
» »	3	»	75⅞		
» »	4	»	96	96 1/16	96 1/16
SPANJE, Oblig. 3 pCt. nu	1¼	»	25		
» Binnenlandsche a 6/m ...	3	»	38		
» Cert. van Coupons.......			6 5/16	6 11/32	6 5/16
PORTUGAL, Oblig. te Londen 1856	3	»	44¼	44 5/16	44¼
RUSLAND, Obl. bij *Hope* 1828/1829.	5	»	103¼		
» » *Stieglitz* 1855	5	»	98¼		
OOSTENRIJK, Oblig. in Metalliek.	2½	»	39 5/16		
» Nationale	5	»	77 5/16	77¼	77 3/16

Over het algemeen zeer weinig verandering.

Wisselkoersen.

AMSTERDAM den 4 Junij.

2 m.ⁿ Parijs....	*f* 55 11/16	geld.	
zigt »	- 56 3/16	»	
2 m.ⁿ Bordeaux	- 55⅝	»	
½ m.ᵈ »	- 55⅞	»	
3 maanden Madrid.....	- 238	»	
Cadix	- 240	»	
Sevillë......	- 237	»	
Bilbao	- 237	»	
Lissabon ...	- 40¼	»	
Porto.	- 40¼	»	
Rotterdam ½.			

3 maand. Genua	*f* 45⅝	geld.	
Livorno...	- 39⅝	»	
Napels	- 84	»	
Petersburg	- 182½	»	
6 wek. Weenen...	- 33⅝	»	
Augsburg.	- 35 5/16	»	
Frankfort.	- 99⅝	»	
2 m.ⁿ Hamburg	- 35 5/16	»	
zigt »	- 35 5/16	»	
2 m.ⁿ Londen.	- 11. 75	»	
zigt »	- 11. 87½	pap.	
3 m. »	— — —		

ROTTERDAM den 4 Junij.

Parijs........	2 maanden	*f* 55 11/16,	kort *f* 56⅛.
»	3 »	- 55⅜.	» - —.
Bordeaux	2 »	- 55 3/16.	» - 56.
Frankfort....	6 weken	- 99½.	

Disconto 4 en 4½ pc.

Handelsberigten.

AMSTERDAM den 4 Junij.

HONIG. Heden werd de afdoening bekend van 26 f. Havanna, ex *Elisabeth Maria*.

LONDEN den 2 Junij.

KOFFIJ vast met weinig omzet. — SUIKER. Heden zijn 3300 b. Mauritius gedaan tot 48/ a 49/6 voor bruin. Eenige partijtjes br. Lompen zijn heden verkocht tot 69/ a 69/6 en 100 ton B en H n.° 1 tot 47/6. — THEE. Verscheiden partijen gem. Congo zijn tot 12½ d. gedaan. — PEPER. Voor 2 a 300 b. Singapore is 4½ d. betaald. — KATOEN kalm. Sedert Zaturdag zijn 1200 b. gedaan. — RIJST. Zaturdag zijn voor Liverpool ca. 25/m. b. gedaan tot eene verhooging van 1½ d. en eene lading Moulmein tot 11/9. Heden blijven de prijzen vast en zijn 6 d. hooger dan Dingsdag; 5/m. b. Bengaal hebben 12/3 bedongen. — SALPETER kalm. — Schotsch GIETIJZER 80/. — OLIEN. Lijnolie flaauw en tot 40/ aangeboden, Raapolie onveranderd, Palmolie vast. — TALK kalm. PYC disp. 58/ a 58/3, Oct./Dec. 57/.

Den 3 Junij.

GRAANMARKT. Binnenlandsche Tarwe vond traag koopers tot de prijzen van ll. maandag; voor buitenlandsche was beperkte vraag tot onveranderde prijzen. Meel als voren. In Gerst geene verandering. Erwten en Boonen prijshoudend. In Haver was veel handel. — Van den 1 tot den 2 dezer werden ingevoerd 1710 q. binnenl. en 38,230 q. buitenl. Tarwe, 16,490 q. buitenl. Gerst, 63,350 q. buitenl. Haver en 730 z. binnenl. en 1400 v. buitenl. Meel.

ANTWERPEN den 3 Junij.

KOFFIJ vast. 961 b. St. Dom. disp. en 1000 b. dito op levering zijn gedaan. — RIJST. Verkocht 400 b. gep. Aracan en 1000 b. gebroken. — SUIKER. 200 k. Havanna zijn geplaatst. — GRANEN. Tarwe gesouteneerd. Inl. fr. 161. Rogge onveranderd. Haver zonder handel. — VERWHOUT. In Camp. Laguna Hout zijn veel zaken gedaan. 63/m. kil. St. Dom. Hout gedaan tot fr. 3½ a 3⅝.

LIVERPOOL den 2 Junij.

KATOEN flaauw. Omzet 4000 b. — De GRAANMARKT is bijna niet bezocht, ook zijn de prijzen nominaal zonder handel.

HAMBURG den 3 Junij.

KOFFIJ vast. — GRAANMARKT. Tarwe vast maar stil. Van buiten wordt weinig aangeboden. Rogge vast, van buiten aangeboden. — OLIE. Raapolie disp. 31. 8 nom., op Oct. 30. 10 a 30. 12. Lijnolie disp. 26. 12.

BOSTON den 20 Mei.

KOFFIJ goed gevraagd en vaste markt. Omzet 1200 b. St. Dom. — SUIKER. De markt is vast maar stil. Omzet 350 k. Blond Cuba tot 11 a 13 c. — VERWHOUT. 400 ton St. Dom. Camp. zijn met d. 21. 50 p. ton betaald. — Voor TERPENTIJNOLIE is veel vraag; ca 250 v. zijn gedaan tot 50 a 50½. — HARST. 1700 v. gemeene hebben 1. 90 bedongen. — REUZEL. Er is veel vraag tot 14½ a 15 c. voor vaatjes. — SALPETER zeer vast tot 7¼ a 7½ c.

RICHMOND den 15 Mei.

TABAK. Er wordt zeer veel aangevoerd en men is nog meer wachtende. De prijzen blijven onveranderd.

SAVANNAH den 15 Mei.

KATOEN. De markt is flaauw, met weinig koopers, daar de houders hunne prijzen niet willen verlagen. Omzet 500 b.

HAVANNA den 16 Mei.

SUIKER. De markt blijft zeer levendig en er is veel vraag vooral voor n.° 8/12. Er worden weinig zaken gedaan bij gebrek aan verkoopers. De algemeene opinie is dat de prijzen nog meer zullen stijgen. Moscovados onveranderd. — HONIG. Eenige kleine partijtjes zijn tot 5 d. geplaatst, en daar de voorraad klein is, houdt men nu 5½ a 6 d. — VRACHTEN: £ 1½ a £ 2 voor het Kanaal.

Advertentien.

NEDERLANDSCHE RHIJN-SPOORWEG.

UREN VAN VERTREK VOOR DE VOORLOOPIGE ZOMERDIENST,

aanvang nemende den 6 Junij 1857. — Aanwijzende de Correspondentie met de aansluitende Spoorwegen.

Van Amsterdam naar Utrecht, Rotterdam, Arnhem en Emmerik.

Stations.		1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	0.
		Buitenl. Goed. en Person.				Snel.		Snel.	Goederen.
		nacht.	morg.	morg.	morg.	's midd.	's nam	's av.	's nam.
AMSTERDAM	Vertrek	10.45		7.35	11 20	12 45*	4.45	6.20	1.20*
UTRECHT	Aankomst	11.45		8.40	12.25	1.30*	5 50	7.05	2.45*
		Snel.				Snel.			Goederen.
UTRECHT	Vertrek	11 50	7 00	8.55		1.35		7.20	1.45*
WOERDEN	„	12.10	7.23	9.15		1.55		7.47	2.20*
GOUDA	„	12 30	7.47	9.43		2.15		8.17	
ROTTERDAM	Aankomst	12 55	8.20	10.10		2.45		8 50	4.00*
Rotterdam	Vertrek	—	9.30	11 40		3 35		9.50	
's Hage	Aankomst	—	10.15	12.25		4.22		10.35	
Rotterdam	Vertrek	1.00	—	10 15		2.50		—	
Antwerpen	Aankomst	6.15	—	2.35		7.15		—	
Brussel	„	7 40	—	3.40		9.25		—	
Parijs	„	5 05	—	5 30 morg.		—		—	
							Snel.		Goederen.
UTRECHT	Vertrek	11 55		8.45	12 30		5.55	7.10	3.30*
ARNHEM	Aankomst	1 25		10.20	2.05		7.15	8.45	5 55*
ARNHEM	Vertrek	1.40	6.20	10.28	2.15		—	9.00	6.25*
ZEVENAAR	„	2.25	6.55	10.55	2.45			9 35	7.20*
ELTEN	Aankomst	2 48	7.13	11.13	3.03			9 53	7 40*
ELTEN	Vertrek	2 58	7.23	11.23	3.13			10.03	7.55*
EMMERIK	Aankomst	3 10	7.35	11.35	3 25			10.15	8.10*
Emmerik	Vertrek	4 00	8 05	12.00	4.00			—	
Oberhausen	Aankomst	5 45	10.00	2.00	5.45			—	
Keulen	„	8.00	12.45	4 50	8.40			—	
Aken	„	10 25	—	6.25	—			—	
Oberhausen	Vertrek	8.07	10 41	—	6 45			—	
Berlijn	Aankomst	10.15	3.00	—	7.30			—	
		's av.	's nam		morg.				
Dresden	„	12 45 nacht.	6.00 's av.	—	12 00 'smid.			—	

Van Rotterdam naar Utrecht, Amsterdam, Arnhem en Emmerik.

Stations.		1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	0.
Parijs	Vertrek	—		—	—	's av. 8.00		—	
Brussel	„	4.00		—	—	morg. 6 30		morg. 10.45	
Antwerpen	„	's av. 5.25		—	—	7 45		's mid 12 20	
's Hage	„	8 50		—	morg. 8.30	10,15		3.43	
		Buitenl. Goed. en Pers.				Snel.			Goederen.
		nacht	morg.	morg.	morg.	's mid		's av.	's nam.
ROTTERDAM	Vertrek	10.15		7.05	10.45	12.15		5.30	12.45*
GOUDA	„	10.45		7.43	11.20	12.40		6 08	
WOERDEN	„	11.10		8.10	11.48	1.00		6.35	2.20*
UTRECHT	Aankomst	11.35		8.36	12.15	1.20		7.00	2 55*
		Snel.							Goederen.
UTRECHT	Vertrek	11.45	6.15	8 50		1 30	3.15*	7.15	1.40*
AMSTERDAM	Aankomst	12.30	7.30	9 50		2.35	4.20*	8.20	2 50*
							Snel.		Goederen.
UTRECHT	Vertrek	11.55		8 45	12 30		5.55	7.10	3.30*
ARNHEM	Aankomst	1.25		10.20	2.05		7.15	8 45	5.55*
ARNHEM	Vertrek	1.40	6.20	10.28	2.15			9.00	6.25*
ZEVENAAR	„	2.25	6.55	10 55	2.45			9 35	7.20*
ELTEN	Aankomst	2.48	7.13	11.13	3 03			9.53	7.40*
ELTEN	Vertrek	2.58	7.23	11.23	3 13			10.03	7 55*
EMMERIK	Aankomst	3.10	7.35	11.35	3.25			10.15	8.10*
Emmerik	Vertrek	4 00	8.05	12.00	4.00			—	
Oberhausen	Aankomst	5.45	10 00	2.00	5.45			—	
Keulen	„	8.00	12.45	4.50	8.40			—	
Aken	„	10.25	—	6.25	—			—	
Oberhausen	Vertrek	8.07	10.41	—	6.45			—	
Berlijn	Aankomst	10.15	3 00	—	7.30			—	
		's av.	's nam		morg.				
Dresden	„	12 45 nacht	6.00 's av.	—	12 00 midd.			—	

Van Emmerik naar Arnhem, Utrecht, Amsterdam en Rotterdam.

Stations.		1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	0.
Dresden	Vertrek	's av. 6.00	morg. 4.15	—		's nam 2.45		—	
Berlijn	„	8 30	7 00	—		6 30		—	
Aken	„	's nam. 2 40	's av. 6 25	—		—		morg. 9 20	
Keulen	„	5 15	9 00	—		morg. 6 30		11.00	
Oberhausen	„	7.00	11 30	—		8.20		1.35	
Emmerik	Aankomst	8 30	2 00	—		10.15		3.25	
		Snel.							Goederen.
		's av.	morg.	morg.		morg.		's nam	's morgens
EMMERIK	Vertrek	9.20	2 30	5.45		10.30		4.10	6 00*
ZEVENAAR	Aankomst	9.35	2 50	6.05		10.50		4.30	6 50*
ZEVENAAR	Vertrek	9.56	3 20	6.30		11.15		4.55	9 00*
ARNHEM	Aankomst	10.22	3 50	7.00		11.45		5.25	9 30*
ARNHEM	Vertrek	10.28	4 05	7.10		11 55		5.35	10 00*
UTRECHT	Aankomst	11 40	6 00	8.45		1.25		7.10	12 30*
		Snel.							Goederen.
UTRECHT	Vertrek	11.45	6 15	8 50		1.30	3.15*	7.15	1.40*
AMSTERDAM	Aankomst	12.30	7 30	9.50		2 35	4.20*	8.20	2 50*
		Snel.				Snel.			Goederen.
UTRECHT	Vertrek	11 50	7.00	8.55		1 35		7 20	1 45*
WOERDEN	„	12.10	7 23	9.15		1.55		7.47	2 20*
GOUDA	„	12.30	7.47	9.43		2.15		8.17	
ROTTERDAM	Aankomst	12.55	8.20	10.10		2.15		8 50	4 00*
Rotterdam	Vertrek	—	9 30	11.40		3 35		9.50	
's Hage	Aankomst	—	10.15	12.25		4 22		10.35	
Rotterdam	Vertrek	1.00	—	10.15		2 50		—	
Antwerpen	Aankomst	6.15	—	2.35		7.15		—	
Brussel	„	7.40	—	3 40		9 25		—	
Parijs	„	5 05	—	5.30 morg.		—		—	

NB. De met een * aangeduide Treinen loopen niet des Zondags.

Te Rotterdam, bij

ARRENBERG & VAN REYN.

B I J B L A D,

behoorende tot de *Rotterdamsche Courant* van Vrijdag 5 Junij 1857, n.° 131.

K E N N I S G E V I N G.

Middelen ter voorkoming van zelfontbranding van Steenkolen.

BURGEMEESTER en WETHOUDERS van *ROTTERDAM* brengen bij deze ter kennis van de belanghebbenden, dat zij van HH. Gedeputeerde Staten der provincie Zuidholland hebben ontvangen de volgende aanschrijving, in dato 19 dezer maand, n.° 6, *Provinciaalblad* n.° 56, te weten:

BESLUIT van den 19 *Mei* 1857, *n.°* 6. — *Intrekking van het Besluit van den* 21 *Januarij* 1857, *n.°* 5, (Provinciaalblad *n.°* 12), *en mededeeling van middelen ter voorkoming van de zelfontbranding van Steenkolen.*

De GEDEPUTEERDE STATEN der Provincie *ZUIDHOLLAND*,

Gelezen eene Circulaire van den Minister van Binnenlandsche Zaken van den 14 Mei 1857, n.° 150 (6de Afd.), houdende mededeeling van de intrekking der vroegere Circulaire van den 10 Januarij 1857, n.° 131 (6de Afd.), vermeld in het Besluit dezer Vergadering van den 21sten daaraanvolgende, n.° 5 (*Provinciaalblad* n.° 12), betreffende de zelfontbranding van Steenkolen, onder opgave der redenen die Zijne Exc. tot deze intrekking genoopt hebben,

Hebben besloten:

1.° Een afschrift van eerstgemelde Circulaire bij deze te doen geworden aan Burgemeesters en Wethouders der Gemeenten in de provincie Zuidholland; onder opmerking dat daardoor als vervallen moet worden beschouwd, de bij het Besluit dezer Vergadering van den 21 Januarij 1857, n.° 5 (*Provinciaalblad* n.° 12), gedane mededeeling van de door voornoemden Minister vroeger opgegeven middelen, om zoo veel mogelijk de zelfontbranding van Steenkolen te voorkomen.

2.° De aandacht van Burgemeesters en Wethouders voornoemd te vestigen op het ten slotte dier Circulaire medegedeelde uit het rapport der Natuurkundige Afdeeling van de Koninklijke Akademie van Wetenschappen, waarbij nadere voorbehoedmiddelen zijn aan de hand gegeven: met uitnoodiging, om daaraan de vereischte publiciteit te geven, en voorts, bij het verleenen van toestemming tot het oprigten van magazijnen van brandstoffen, of wanneer algemeene Verordeningen ter voorkoming van brand worden uitgevaardigd, naauwkeurig daarop te letten.

En zal dit Besluit, door plaatsing in het *Provinciaalblad*, worden gebragt ter kennis van Burgemeesters en Wethouders der Gemeenten in deze Provincie, tot informatie en ten einde zich dienovereenkomstig te gedragen.

's Gravenhage den 19 *Mei* 1857.

Gedeputeerde Staten voornoemd,
VAN DER HEIM, *Voorzitter.*
JUST DE LA PAISIÈRES, *Griffier.*

Uitgegeven den 25 Mei 1857.
De Griffier der Provinciale Staten,
JUST DE LA PAISIÈRES.

A F S C H R I F T.

Ministerie van Binnenlandsche Zaken.
N.° 150.
6de Afdeeling. *'s Gravenhage den* 14 *Mei* 1857.
NIJVERHEID.

In eene Circulaire, gedagteekend den 10den Januarij ll., n.° 131, heb ik de eer gehad de Gedeputeerde Staten in de onderscheidene Provincien te onderhouden over de zelfontbranding van Steenkolen.

Sedert het uitvaardigen daarvan ben ik intusschen op bijzonderheden opmerkzaam gemaakt, welke mij van genoegzaam gewigt voorkwamen, om den raad in te roepen van de Natuurkundige Afdeeling van de Koninklijke Akademie van Wetenschappen, en haar uit te noodigen de zaak tot een punt van onderzoek te willen maken en mij den uitslag harer bevindingen te doen kennen.

Haar verslag behelst zeer belangrijke mededeelingen, en heeft mij tevens doen zien, dat het moeijelijk is, tot wering der zelfontbranding van Steenkolen, algemeene, voor ieder geval doelmatige voorschriften te geven, en dat het althans raadzaam is mijne aangehaalde Circulaire terug te nemen, waartoe ik dan ook niet aarzel bij deze over te gaan.

Nogtans meen ik U de kennis niet te moeten onthouden van het slot van het Verslag, waarin ik het volgende lees:

„ Een onderzoek, zoo als Zijne Excellentie de Minister thans van „ de Akademie verlangt, is onmogelijk.

„ Hier moet de ervaring worden geraadpleegd en eenvoudig worden „ overgenomen.

„ En wat heeft de ervaring nu geleerd?

1.° „ Afwering van druipend vloeibaar water, onder welken vorm ook.

2.° „ Ruime toetreding van lucht, hetzij door de hoopen niet te „ groot te maken, hetzij door veel togt aan te wenden door „ kokers of op andere wijze.

3.° „ Zooveel mogelijk de Steenkolenmagazijnen verwijderd te houden „ van plaatsen, waar brand grooter nadeel dan het enkel verbranden „ van Steenkolen veroorzaken kan.

4.° „ Geen Steenkolensoort te vertrouwen, omdat niemand elk stuk „ onderzoekt eer het in een magazijn wordt opgenomen; en

5.° „ Voor gruis nog meer zorg te hebben dan voor stukken."

Ik verzoek U, Mijne Heeren, den inhoud van dezen brief te willen mededeelen aan de Gemeentebesturen in uw Gewest.

De Minister van Binnenlandsche Zaken,
(*get.*) A. G. A. VAN RAPPARD.
Voor eensluidend afschrift,
De Griffier der Provinciale Staten van Zuidholland,
JUST DE LA PAISIÈRES.

Wordende de belanghebbenden aangemaand om zich de bovenstaande voorschriften ten nutte te maken, ten einde zich voor schade en ongelukken te vrijwaren, die uit de zelfontbranding van steenkolen kunnen ontstaan.

Rotterdam den 29 *Mei* 1857.

Burgemeester en Wethouders voornoemd.
De Secretaris, De Burgemeester,
STORM VAN 'SGRAVESANDE. *J. F. HOFFMAN.*

K E N N I S G E V I N G.

Het HOOFD van het GEMEENTEBESTUUR van *ROTTERDAM* brengt bij deze ter kennis van de belanghebbenden, dat door den Heer Staatsraad, Commissaris des Konings in de provincie Zuidholland, op den 26 mei laatstl. zijn executoir verklaard:

Vier Kohieren voor de Belasting op het Personeel, bevattende een-, twee-, drie- en vier-kwartjaars aanslagen, dienst 1856—1857, behoorende tot de tweede afdeeling dezer Gemeente.

Dat vermelde Kohieren ter invordering zijn gesteld in handen van den Heer Ontvanger, en ieder daarop voorkomende verpligt is zijnen aanslag, op den bij de Wet bepaalden voet, te voldoen, en dat heden de termijn van *drie maanden* ingaat, binnen welke de reclames behooren te worden ingediend.

Rotterdam den 2 *Junij* 1857.

Het Hoofd van het Gemeentebestuur,
J. F. HOFFMAN.

Z I T T I N G

VAN DEN

Gemeenteraad van Rotterdam

van DONDERDAG 4 JUNIJ.

Deze onder het voorzitterschap van den heer Burgemeester gehouden openbare vergadering van den Gemeenteraad werd door 28 leden bijgewoond; afwezig waren de heeren *Beelaerts van Blokland*, *Bichon van IJsselmonde*, *Blankenheym*, *Gleichman*, *van der Kun*, *Löhnis*, *van Reesema*, *Sander* en *J. van Vollenhoven*.

De notulen der vorige vergadering werden gelezen en zonder aanmerkingen goedgekeurd.

Door den *Voorzitter* werd daarop medegedeeld, dat de volgende stukken waren ingekomen:

1°, van Gedeputeerde Staten de goedkeuring op de Raadsbesluiten: *a*, tot het voeren van een regtsgeding tegen de gemeente Loenen aan de Vecht ter zake van verleenden onderstand aan personen wier domicilie van onderstand aldaar gevestigd is, en *b*, tot het doen van overschrijvingen op de begrooting. — Voor kennisgeving aangenomen.

2°, van de commissie voor finantien eene voordragt voor de benoeming van een commies-surnumerair; die voordragt bestond uit *M. A. Teelen* en *J. W. Tirion*. — Ter visie gelegd.

3°, van de commissie voor het museum *Boymans* de mededeeling, dat de heer *G. Leembruggen* Jz. te Hillegom als geschenk aan het museum heeft toegezonden eene groote en zeer fraaije schilderij van den schilder *F. Snijders*, voorstellende dood wild enz. — Met dankzegging aangenomen.

4°, van de plaatselijke schoolcommissie eene aanbeveling voor de benoeming van een lid in die commissie in de plaats van den heer mr. *H. E. C. van Kerckhoff*; op die aanbeveling waren geplaatst de heeren mr. *B. Oldenkott* en mr. *H. A. A. van Berkel*. — Ter visie gelegd.

5°, verschillende adressen van personen die tot marktmeester van de boter wenschen benoemd te worden. — In handen gesteld van Burgemeester en Wethouders, ten einde later eene aanbeveling aan den Raad in te dienen.

6°, een adres van eigenaars van vrachtwagens, houdende bezwaren tegen de bepalingen van de verordening op het rijden nopens de vellingen der wagens en houdende verzoek om die verordening in dien zin te wijzigen, dat de thans in gebruik zijnde vrachtwagens gebezigd mogen blijven worden tot dat zij herstel behoeven. — De *Voorzitter* merkte op dat deze bezwaren zoo laat inkwamen en stelde echter in het belang van het verkeer in deze gemeente voor het adres in handen te stellen van de commissie voor de strafverordeningen, opdat deze een prae-advies zou uitbrengen, of het welligt nuttig zou wezen eenig uitstel te verleenen voor het in werking treden der bepalingen van de verordening omtrent de vellingen, ook om een groot aantal bekeuringen te voorkomen. — De heer *van Wageninge* achtte het wenschelijk dat de commissie dan ook tevens een prae-advies zou uitbrengen omtrent dezelfde bepalingen ten aanzien van de handwagens, waarop de *Voorzitter* liet volgen zulks mede bij de commissie ter sprake te zullen brengen. — De heer *Ledeboer* verklaarde daarop nog, niet te wezen tegen eene verlenging van den gestelden termijn, maar wel tegen eene wijziging der bestaande artikelen, omdat zulks ten nadeele zou strekken van hen die de vellingen hunner wagens nu reeds hadden doen veranderen. — Bij acclamatie werd vervolgens besloten, het adres aan de commissie voor de strafverordeningen te verzenden.

7°, een adres van de heeren *Boll & Dunlop* nopens de aanhangige zaak wegens gemeenteopcenten van uitgevoerd gedistilleerd. — Aangehouden tot aan de behandeling der zaak.

En 8°, van de commissie voor de strafverordeningen eene concept-wijziging van art. 1 der verordening voor de Groote Beurs van koophandel, strekkende om, ten gevolge van het in de vorige zitting genomen besluit, te bepalen dat de Groote Beurs ten één ure des middags aangaat en ten twee ure eindigt en zulks aanvangende met 1 julij aanstaande, terwijl die bepaling, na één jaar in werking geweest te zijn, zou worden herzien. — De *Voorzitter* liet op de mededeeling van dit concept volgen, hoe één lid der commissie de vervroeging van het beursuur eerst met 1 september wilde doen aanvangen.

Deze voordragt der commissie werd terstond in overweging genomen, waarbij drie verschillende punten achtereenvolgens werden behandeld, te weten:

I. De vervroeging van het beursuur op één ure. — De heer *van Rijckevorsel* verklaarde thans hiervoor te zullen stemmen, aangezien hij begreep dat, na het in de vorige vergadering genomen besluit, de meerderheid zich aan de minderheid moest onderwerpen. — Dit punt werd daarop zonder verdere discussie goedgekeurd met 27 stemmen tegen 1, die van den heer *Reuchlin*.

II. De bepaling dat de vervroeging van het beursuur met 1 julij aanstaande zal ingaan. — De heer *Pincoffs* sloeg voor, de vervroeging eerst met 1 september aanstaande te doen ingaan, omdat de verandering voor verschillende takken van handel schikkingen en voorbereidingen noodig maakt. — De heer *Mees* ondersteunde dit voorstel. — Daarentegen werd hetzelve bestreden door den heer *Blom*, die van gevoelen was dat men vóór 1 julij nog tijd genoeg had om de noodige maatregelen in verband met de verandering van het beursuur te nemen. — De heer *van Rijckevorsel* sprak daarop weder ter gunste van het voorstel van den heer *Pincoffs*; velen verlangden toch dat de vervroeging niet zoo spoedig in werking zou treden, daar onderscheiden zaken een geruimen tijd van voorbereiding behoeven en voor sommigen de tijd tot 1 september nog veel te kort is, weshalve hij nog liever gezien had dat de heer *Pincoffs* had voorgesteld de vervroeging van het beursuur eerst met den 1 januarij aanstaande te doen aanvangen. — De heer *van der Hoop* meende dat men tot 1 julij nog tijd genoeg had tot het nemen der noodige maatregelen in verband met de vervroeging, weshalve hij het niet billijk oordeelde het in werking treden van het genomen besluit nog langer uit te stellen; hem waren geene klagten ter oore gekomen nopens het zoo spoedig in werking treden van het besluit. — De *Voorzitter* merkte aan, dat de voorstanders van het behoud van het beursuur op drie ure waarschijnlijk wel een langer uitstel zouden willen, doch zijns oordeels was de tijd van vier weken voldoende tot het nemen der gevorderde maatregelen, weshalve hij het goed achtte het besluit, nu dit eenmaal genomen was, spoedig ten uitvoer te leggen. — De heer *Roest van Limburg* appuijeerde het voorstel van den heer *Pincoffs* en noemde zulks eene kleine tegemoetkoming aan de voorstanders van het behoud van het beursuur op drie ure. — De heer *van Wageninge* was voor het in werking treden van de vervroeging van het beursuur met 1 julij aanstaande; nu daartoe eenmaal was besloten, meende hij dat daartoe spoedig moest worden overgegaan; hij achtte het met julij ook een betere tijd voor de veranderingen uit de vervroeging van het beursuur voortvloeijende dan met september, wanneer het te midden van de drukte der veilingen is. — De heer *Obreen* achtte het goed den proeftijd zoodra mogelijk te doen aanvangen. — De heeren *Pincoffs* en *Mees* voerden nog bij herhaling het woord, waarna het voorstel van den heer *Pincoffs*, om de vervroeging van het beursuur eerst met 1 september aanstaande in werking te doen treden, werd aangenomen met 17 tegen 11 stemmen; voor hetzelve stemden de heeren *Eickma*, *Hoynck van Papendrecht*, *J. W. L. van Oordt*, *van Rijckevorsel*, *Reuchlin*, *Burger*, *H. W. A. van Oordt*, *Mees*, *Betz*, *Prins*, *Hubrecht*, *Roest van Limburg*, *Milders*, *F. van Vollenhoven*, *Plate*, *van der Dussen van Beeftingh* en *Pincoffs*.

III. De bepaling dat de wijziging van het beursuur, na een jaar in werking geweest te zijn, op nieuw zal worden herzien. — De heer *Hubrecht* wilde deze bepaling weglaten, dewijl daarin als het ware de twijfel ligt opgesloten, of het besluit wel goed is; eene dusdanige bepaling was een ander geval bij eene geheele reorganisatie van de eene of andere inrigting. Werd deze bepaling weggelaten, dan bleef echter ten allen tijde de weg tot herziening open. — De heer *Schadee* kon zich niet vereenigen met het gevoelen van den vorigen spreker en wilde de bepaling van de herziening na een jaar behouden, waarbij hij de opmerking maakte dat het hier ook eene geheele verandering gold. — Ook de heer *Pincoffs* wilde de bepaling nopens de herziening behouden, opdat zich daardoor, wanneer het proefjaar goed werkte, de gelegenheid zou opdoen om het thans genomen besluit meer eenstemming te ratificeren. — De heer *Ledeboer* sprak in een tegenovergestelden zin, want daarvan zou het gevolg kunnen wezen, dat na verloop van een jaar weder met eene even kleine meerderheid wierd besloten het beursuur op drie ure te brengen, welke gedurige verandering hij nadeelig achtte. — De heer *Blom* was van hetzelfde gevoelen; bestond ongerief uit de vervroeging van het beursuur, dan zou men zich wel vroeger dan na verloop van een jaar tot den Raad adresseren. — De heer *Hubrecht* lichtte daarop nog nader zijn bepaalde voorstel toe, om de bepaling van de herziening weg te laten; bleef die toch behouden, dan zou de agitatie nopens het beursuur nog een jaar lang voortduren en zouden na verloop van een jaar weder nieuwe adressen aan den Raad worden gerigt. — Tot stemming overgegaan zijnde werd het voorstel van den heer *Hubrecht* met 16 tegen 12 stemmen verworpen, zoodat de bepaling nopens de herziening behouden bleef; tegen het voorstel van den heer *Hubrecht* stemden de heeren *Smalt*, *van Wageninge*, *J. W. L. van Oordt*, *van Rijckevorsel*, *Reuchlin*, *Mees*, *Obreen*, *Prins*, *Schadee*, *Burger*, *Roest van Limburg*, *Milders*, *F. van Vollenhoven*, *v. d. Dussen van Beeftingh*, *Pincoffs* en de *Voorzitter*.

Alsnu werd overgegaan tot de benoeming van een lid in de commissie van administratie over het Ziekenhuis aan den Coolsingel. Met 19 stemmen werd de heer *L. van Koetsveld* benoemd, terwijl 9 stemmen waren uitgebragt op den heer *J. P. Thooft* C.Jz.

Vervolgens waren aan de orde de deliberatien over het rapport op de bezwaarschriften tegen de plaatselijke directe belasting. Dat rapport strekte in de eerste plaats om afwijzend te beschikken op de reclames van de volgende: *J. Spanjersberg*, die van de 2de in de 5de klasse was geplaatst; *A. van Elsbroek*, die van de 2de in de 4de klasse; *H. Menebreuker*, die van de 2de in de 3de klasse; *F. L. Abner*, die van de 5de in de 7de klasse; *W. Palte*, die van de 7de in de 10de klasse; *G. Buyks* en de wed. *N. J. Haentjes*, die zich als vrij hadden opgegeven en in de 1ste klasse waren geplaatst; *J. S. Steinziek*, die van de 2de in de 5de klasse; *J. S. Bosman*, die van de 2de in de 5de klasse; *E. J. van Werelt*, die van de 4de in de 5de klasse; *J. A. van den Kieboom*, die van de 1ste in de 4de klasse; *J. van Leenhoff* J. Wz., die van de 1ste in de 3de klasse; *P. Heynsbroek* en *J. Heynsbroek*, die beide van de 2de in de 3de klasse; *J. M. Messing*, die van de 1ste in de 3de klasse; *J. S. van den Bos* en *H. Stok*, die van vrij in de 1ste klasse; *H. van Lent*, die van de 6de in de 8ste klasse; *G. F. van Dijk*, die van vrij in de 3de klasse; *T. S. Stevens*, die van de 1ste in de 4de klasse; *T. M. Hermans*, die van vrij in de 1ste klasse, en *J. Pickee*, die van de 1ste in de 2de klasse was geplaatst. Verder werd voorgesteld, ten gevolge der ingekomen reclames: *J. G. Gaap*, die van de 2de tot de 5de klasse was verhoogd, te stellen in de 3de; *G. A. Bär*, die van de 1ste tot de 4de klasse was verhoogd, te stellen in de 2de; *G. Uylenbroek* vrij te stellen; *T. A. van Gemert*, die van de 2de in de 4de klasse was geplaatst, te stellen in de 3de; *Cornelia Burgmans*, die van de 1ste in de 5de klasse was geplaatst, te stellen in de 1ste; *H. F. Dijksman*, die van vrij in de 2de klasse was geplaatst, te stellen in de 1ste; *J. A. van der Graaf*, die van de 1ste in de 7de klasse was geplaatst, te stellen in de 5de; *P. H. Vermaat*, die van de 3de in de 6de klasse was geplaatst, te stellen in de 5de; *G. Beukemeijer*, die van de 4de in de 6de klasse was geplaatst, te stellen in de 5de klasse en eindelijk werd nog berigt, dat adressen van *H. Houtemeyer*, *J. M. G. Hoyten*, *L. M. van der Vriend*, *H. Hillebreker*, *J. J. Tillemans*, *J. J. van Schie* en *H. R. Teupner* te laat waren ingekomen, om nog in overweging te worden genomen.

De Vergadering vereenigde zich met het rapport op de reclames zonder andere discussie dan dat de heer *Ledeboer*, naar aanleiding der reclame van *Cornelia Burgmans*, het nadeelige aantoonde van de afstemming van het voorstel, volgens hetwelk, wanneer verschillende personen te zamen wonen, één daarvan als hoofd van het gezin beschouwd moest worden; hij noemde de bepalingen ten deze in de verordening verkeerd, daar nu verschillende personen te zamen kunnen wonen en eene betrekkelijk groote som verteeren, zonder in evenredig-

heid daarvan in de belasting te dragen. — Zulks gaf nog tot eene korte woordenwisseling aanleiding, waarbij werd beaamd dat de verordening op dat punt te wenschen overig liet.

De *Voorzitter* stelde daarop voor, de kohieren voor de wijken 1—5 te arresteren, doch zulks werd nog tot de volgende zitting uitgesteld, op aandrang van den heer *Hubrecht*, die nog eenige opmerkingen wenschte mede te deelen, welke van invloed zouden kunnen zijn op het eindcijfer, en daarop thans niet was voorbereid, aangezien het vaststellen van het kohier niet aan de orde was gesteld.

De zitting werd daarop gesloten.

STATEN-GENERAAL.
Eerste Kamer.
ZITTING VAN DONDERDAG 4 JUNIJ.

Is ingekomen een brief van den heer *Martens van Sevenhoven*, houdende kennisgeving, dat hij, wegens aanhoudende ongesteldheid, zich genoodzaakt vindt zijn ontslag als lid der Kamer te nemen. — Naar aanleiding van art. 72 van het reglement van orde, wordt besloten van dit genomen ontslag mededeeling te doen aan den Minister van Binnenlandsche Zaken.

Van de Tweede Kamer zijn ingekomen de door haar aangenomen wetsontwerpen, welke naar de straks zamen te stellen afdeelingen worden verzonden.

Die ontwerpen van wet zijn, buiten die tot het verleenen van naturalisatien, de volgende, als: 1.° Wijziging der regten op den in- en uitvoer van visch. 2.° Zeevisscherijen. 3.° Regeling van het gebruik van het koloniaal batig slot over 1854. 4.° Vereeniging van gemeenten. 5.° Onteigening van percelen voor den aanleg van een kanaal door Zuidbeveland, van Hanswerd naar Wemeldinge. 6.° Onteigening van percelen, ten behoeve van den aanleg van een kanaal van Deventer naar Darmsholte. 7.° Regeling der jagt en visscherij. 8.° Vaststelling van het cijfer der uitkeering bij art. 1 der wet van 6 maart 1844 (*Staatsblad* n.° 16) bedoeld, en regeling en opheffing van het bijzonder Rijksfonds voor het Kanaal van Voorne. 9.° Goedkeuring van het handels- en scheepvaart-traktaat met de Dominicaansche Republiek. 10.° Verhooging van hoofdstuk IV (*Justitie*) der Staatsbegrooting voor 1857. 11.° Wijziging van hoofdstuk VIII (*Marine*) der Staatsbegrooting voor 1856. 12.° Raming van uitgaven wegens verstrekkingen voor het Departement van Oorlog, dienst 1857. 13.° Vde hoofdstuk (*Binnenlandsche Zaken*) der Staatsbegrooting voor 1857. 14.° Bekrachtiging der ordonnantien van den Gouverneur-Generaal van Nederlandsch Indië, betrekkelijk den invoer van vuurwapenen en buskruid en van padie en rijst in de havens van Palembang en Moearah Kompeh. 15.° Wijziging van hoofdstuk X (*Oorlog*) der Staatsbegrooting voor 1856 (aankoop van een gebouw). 16.° Afkoop van den Sondtol. En 17.° Goedkeuring eener ruiling tusschen den Staat en de gemeente Amersfoort.

Hierna wordt overgegaan tot het loten voor de afdeelingen.

Nadat de leden zich naar de afdeelingen hadden begeven tot het benoemen der voorzitters en onder-voorzitters, is de vergadering gescheiden.

Overzigt *van de bij de Eerste Kamer der Staten-Generaal ingekomen* **Adressen** *ter zake van de* **Wetsvoordragt tot wijziging der regten op den IN- EN UITVOER VAN VISCH.**

Een aantal *reeders van haringschepen* voor Vlaardingen, Maassluis, Middelharnis, Zwartewaal, Amsterdam, de Rijp en Enkhuizen heeft zich bij verzoekschrift tot de Eerste Kamer gewend, ter zake van de wetsvoordragt in de zitting der Tweede Kamer van 6 maart jl. aangenomen. Zij achten de voordragt noodlottig voor hun bedrijf, daar het bereids zoo gering voorgesteld regt van maar *f* 1. 50 per ton geheel en al werd afgeschaft, en alzoo aan de buitenlandsche visscherijen een gansch onbelemmerde invoer wordt geschonken. Zij meenen dat daarentegen aan de Vaderlandsche zoutharingvangst de laatste steun zou worden ontnomen, welke haar, na het gevoelig verlies der premie, nog was overgebleven. Zij gaan de gronden na, welke tot dezen maatregel hebben kunnen aanleiding geven. Die gronden kunnen zijn geput: 1°, uit het beginsel van vrijen handel; maar België, Pruissen, Amerika, Frankrijk en Rusland blijven hunne aan verbod bijna gelijkstaande tarieven behouden, en vóór dat zij ons even welwillend behandelen, kan, onder den nieuwen en ontijdigen vrijdom voor vreemden, onze oud-Hollandsche haringvloot onherstelbaar verloren zijn; — 2°, uit het begrip, om alzoo een goedkooper volksvoedsel te doen ontstaan. Niets wenschelijker dan dat! Maar het zal, volgens de verzoekers, niet door den vrijen invoer geschieden. Men eet in den regel geen gezouten vischwaren voor voeding, wel als hartige toespijs; — 3°, uit den wensch om de visscherijen in het algemeen, de zoutharing-visscherij in het bijzonder, van belemmerende banden te ontslaan en daardoor meerderen bloei te hergeven. De verzoekers verwachten die schoone vruchten niet van deze wet. Reeds is de Nederlandsche zoutharingvloot door het verlies der premie in aantal schepen merkelijk afgenomen. Wordt nu vreemde haring toegelaten, er zal vermoedelijk misbruik in den handel door ontstaan, niet voor eigen volksvoedsel, maar om den buitenlander zoogenaamde voortbrengselen van Hollandsche vangst te verschaffen. Verzoekers hopen dan ook, dat deze wet, met de meerderheid van maar ééne stem in de Tweede Kamer doorgegaan, niet zal worden aangenomen; zij stellen in dat vertrouwen „ het eenig plechtanker van hunne hoop."

Het *Collegie voor de groote visscherij in Zuid- en Noord-holland* heeft zich over de beide wetsontwerpen op den in- en uitvoer van visch en op de zeevisscherijen mede tot de Eerste Kamer gewend. „ Het kan berusten in de vrijheden door het nieuwe wetsontwerp opgenomen, omdat die tot proefneming strekken eener vrije ontwikkeling van vrije visscherijen in ons Land, maar het vermeent met alle kracht een maatregel te moeten bestrijden, die alleen het buitenland, maar niemand in ons Rijk, voordeel kan aanbrengen en ongetwijfeld den noodlottigsten invloed moet uitoefenen op onze haringvisscherij en bijgevolg op de middelen van bestaan van duizende landgenooten."

Het *Gemeentebestuur van Vlaardingen* heeft zich aan deze verzoekschriften aangesloten. Het zegt onder anderen: „ Nauwelijks heeft men onze visscherij de bijna eene eeuw verleende geldelijke ondersteuning onthouden en bij de kustvisscherijen concurrentie opgewekt in het zouten van haring, of de Regering meent daarenboven ook eene vermindering van inkomend regt op alle vischsoorten van *vreemde* visscherij te moeten voorstellen. En daarmede nog niet tevreden, besluit de meerderheid van de Tweede Kamer der Staten-Generaal dien invoer van alle banden te ontslaan. Waarlijk het troetelkind van weleer is wel in ongenade gevallen!" — In het belang van vele landgenooten wordt daarop aangedrongen, en verzocht de niet aanneming van eene wet, die hoogst nadeelige gevolgen zou hebben. De Regering had geen geheelen vrijdom, maar slechts vermindering van invoerregten beoogd.

Terwijl de reederijen en de stad Vlaardingen in het bijzonder tegen bedoelde algeheele vrijstelling van de invoerregten op den visch opkomen, hebben zich, met eenige wijziging van gronden, daartegen ook tot de Eerste Kamer gewend de wed. *Hoek en Zonen*, handelaren te 's Gravenhage, die bij een mede uitvoerig betoog in het midden brengen, dat zij instemmen met vele maatregelen in de jongste jaren door de Regering genomen ter bevordering van de haringvisscherij, inzonderheid de vrijheid tot vervroegde vangst, daar het zonder deze te vreezen stond, dat de van oudsher vermaarde Hollandsche haring op buitenlandsche markten meer en meer zou verdrongen worden, daar het reeds gezien is, dat aldaar *Holländische Hering* verzonden, en verkocht werd onder dien naam, terwijl er nog geen schip uit onze havens was gevaren om dien te vangen. Adressanten beroepen zich op het adres in 1850, door hen en een aantal der voornaamste handelaren in hun vak, aan Z. M. ingediend, en voorts op het omstandig verslag van de Staats-commissie, betreffende de zeevisscherijen. Zij beamen de grondslagen, door die commissie gelegd en welke gevolgd zijn bij de regeling der zaak, door de Regering voorgedragen, in twee wetsontwerpen, als het eene op de uitoefening der zee-visscherijen, het andere tot wijziging der regten op den in- en uitvoer van visch.

„ Beide ontwerpen, zeggen adressanten, zijn in de maand maart jl. door de Tweede Kamer der Staten-Generaal aangenomen, na alvorens echter belangrijke wijzigingen te hebben ondergaan, en wel van uitgestrekter aard, dan het beginsel van vooruitgang en vrijheid, door de Staatscommissie en de Regering mogelijk geacht, schijnt mede te brengen. Men kan hier ook te ver gaan, te plotseling handelen, waartegen dus behoedzaamheid is aan te raden, om alle noodlottige schokken te voorkomen. Dat wij niet tegen mededinging opzien, dat wij gepasten vooruitgang voorstaan, zal uit het bovengeschetste wel niet twijfelachtig zijn, doch waar men te spoedig, zonder op eenige omstandigheden te letten, wil voortsnellen, daar kunnen wij niet nalaten ook onze stem ter waarschuwing te doen hooren. Helderen wij onze meening op.

Bij het vroegere stelsel was de invoer van den gekaakten haring van vreemde visscherij hier te Lande verboden. Bij het tweede der opgemelde wetsontwerpen was voorgesteld om dit verbodsartikel door een invoerregt van *f* 1. 50 per ton van 140 pond te vervangen. Dit punt echter is niet aangenomen, en bij stemming is de voorkeur gegeven aan eene, bij amendement voorgestelde, geheele vrijstelling van invoerregten voor alle soorten van visch.

„ Nu vragen wij eerbiedig of hier de overgang niet te plotseling, te gevaarlijk zou zijn? Van volslagen verbod dadelijk tot volslagen vrijheid te komen, schijnt toch tegen alle voorschrift der wetenschap zelve aan te druischen; steeds, in Engeland in de eerste plaats, zijn er overgangs-maatregelen, trapswijze verandering van stelsel; hier zou eene dadelijke greep zijn, die op het lot van reederij en handel beide een beslissenden, noodlottigen invloed zou kunnen hebben. Het voorstel der Regering was in dat opzigt zeker veel meer te prijzen; het bepaalde wel een laag inkomend regt, doch dit was altoos een tusschenweg, in afwachting van nadere ondervinding."

„ De handelaar, zeggen zij ten slotte, zou zich gelukkig hebben gerekend indien, bij de jongste beraadslagingen over de aanhangige wet, door het verschil van maar ééne stem, de zaak niet beslist ware tegen het waarachtig belang van reederij en handel beide! Staatkundige beschouwingen komen hier zeker niet in aanmerking; het zijn de feiten die moeten spreken en tot bedachtzaamheid nopen, terwijl men in sommige opzigten voor de haringvangst teregt een anderen weg bewandelt. Heeft men het niet hooren voorstellen, dat Vlaardingen zijn bestaan niet alleen meer in de haringvisscherij behoefde te zoeken, alzoo er koopvaardij bestond! Maar wat ziet men? Dat nu in 1857 op de werven te Vlaardingen alleen haring- of vischschepen staan; terwijl nog tot haringschepen zijn ingerigt die vaartuigen, welke vroeger ter koopvaardij uitgingen! Dit feit zegt meer dan alle redenering. Het noopt tot omzigtigheid voor de voorname welvaartsbron van gansch eene stad, en van zoo vele andere plaatsen, die zich vroeger en later op de visscherij toelegden, en wier getal nu, bij de verleende vrijheid, nog vermeerderd is en in groote mate kan worden.

„ Als van zelve wordt hierbij de herinnering levendig, dat, hoe vrijgevig de Staatscommissie nopens de zeevisscherij ook in hare grondslagen van eene wet geweest zij, zij toch geenszins was toegedaan eene onbepaalde openstelling van concurrentie, zonder eenige hulp van Staatswege, op een oogenblik waarop de vroeger genoten steun werd ontnomen. De commissie hechtte teregt veel aan medewerking der Regering op onderscheiden punten en daaronder in de allereerste plaats, „op het aandringen bij vreemde Regeringen op eene verlaging van de regten, waardoor onze visscherij, dikwijls in sterker verhouding dan andere visscherijen, werd benadeeld." Hoe weinig is er buitenslands, sedert het verslag uitgebragt is, deswege veranderd; België en Frankrijk en Noordsche Staten behouden nog hunne hooge of verbodsregten, en dat in een tijd nu de Engelsche gezouten haring zich al meer en meer van de Duitsche markten meester maakt, „ waar tegenwoordig bijna twee derden der geheele Engelsche vangst geconsumeerd wordt." Laat ons dus trapswijze van verbod tot vrijheid voor den handel overgaan; laat ons met der tijd zelfs niet tegen gansche vrijheid in dezen opzien, maar dan moet, door vermindering of afschaffing van regten, elders de gelegenheid geboren zijn, om de mededinging op uitgestrekte markten vol te houden, als wij dien weg zouden inslaan, thans bij het meergemeld amendement voorgesteld, dan zouden wij overstroomd worden met vreemde visch, en de onze zou meer en meer worden verdrongen op de vreemde markten. Dit is de ware staat van zaken."

Het is dus op grond van dit alles, dat ook deze adressanten eerbiediglijk de hoop durven kenbaar maken, dat de Eerste Kamer zich niet met het ontwerp nopens den in- en uitvoer van visch, zoo als het nu is liggende, zal vereenigen, en dus de gelegenheid aan de Regering en de Tweede Kamer der Staten-Generaal moge bieden, om eene wijziging daarin aan te brengen, die huns inziens voor de belangen van het algemeen, zoowel als van den handel en de reederij, dringend gevorderd wordt.

Aan het verslag der commissie uit de Tweede Kamer ten aanzien van het algemeen verslag der muntwerkzaamheden over 1856 wordt het volgende ontleend:

„ Het aantal der geslagen stukken in 1856 was veel grooter dan dat van het jaar 1855, als beloopende niet minder dan 91,051,647 stukken, tegenover 21,174,815 stukken in 1855 geslagen. Door het groot aantal koperen pasmunt voor Nederlandsch Indië in 1856 geslagen, staat echter de nominale waarde daar tegenover in eene omgekeerde verhouding. Zij bedroeg toch over 1856 *f* 8,423,023. 50 (na aftrek van de afgekeurde stukken welke niet werden afgeleverd), tegenover *f* 12,267,834. 90 in het jaar 1855. Het aantal dier stukken was verdeeld als volgt: stukken van 2½ gulden 910,065, van 1 gulden 4,958,283, van 10 cents voor Nederland 1,001,008, van 1/10 gulden voor Ned.-Indië 3,002,291, van 2½ cent voor Ned.-Indië 2,480,000, van 1 cent voor Ned.-Indië 67,900,000 en van ½ cent voor Ned.-Indië 10,800,000. Niet minder dan 6703 muntstempels en 110 letterblokjes werden tot het doen van dezen grooten muntslag gebezigd.

Het verslag deelt verder mede, dat negen heeren als essaijeurs voor den handel, na het ondergaan van het vereischte examen, in 1856 zijn toegelaten. Uit dit grooter aantal dan dat van vroegere jaren schijnt men te mogen opmaken, dat meer en meer vooral jongelieden een nieuwen werkkring zoeken, waartoe de meerdere productie en toevloeijing van goud uit Californië en Australië wel aanleiding zal geven.

Een en dertig uitspraken hadden plaats ter zake van vervalsching of verminking van Nederlandsche specien. Twee beslissingen in waarborgzaken vielen voor.

Bijzonderheden omtrent de versmelting en verwerking tot stukken van 1/10 gulden, van twee bezendingen in West-indië buiten koers gestelde specien, ter gezamenlijke nominale waarde van *f* 267,329. 91, worden medegedeeld. Het eindresultaat daarvan, doordien de omwerking nog niet geheel was afgeloopen, kan eerst later worden medegedeeld. Genoemd muntmaterieel werd door den Minister van Kolonien toegezonden. Van dezen ontving het muntcollegie tevens eene uitnoodiging tot het onderzoek van eene partij gouden kobangs, uit Japan aangevoerd. De uitkomst van dat onderzoek leverde het merkwaardig resultaat dat, „ ofschoon deze muntspecie in hare elliptische gedaante veelal kleine afwijkingen in haren vorm vertoont, haar gewigt en gehalte de kenmerken dragen van groote zorg en bedrevenheid bij de vervaardiging." Daargelaten de reeds meermalen geopperde vraag, of bepaaldelijk de Regering handel met Japan moet drijven dan zulks aan particulieren moet overlaten, zoo is de uitslag van dit officieel onderzoek niet onbelangrijk voor den handel in het algemeen. Bij het, zoo men meent, bestaande gebrek aan uitvoerartikelen uit Japan, weet nu toch de handel dat de afwijking in vorm der kobangs geen invloed heeft op hun gewigt of gehalte, en het muntwezen in Japan in deze opzigten niet ten achteren is bij dat van andere beschaafde volken.

Eene nieuwe instructie tot regeling van de wijze waarop het van de proeven overblijvende chloorzilver aan de kantoren van gouden en zilveren werken, alwaar het zilver op den natten weg beproefd wordt, behoort te worden verantwoord, deed over het dienstjaar 1856 eene som van *f* 229. 65½ in 's Rijks schatkist storten.

Van veel belang zijn de mededeelingen over de hermunting van de koperen pasmunt voor Nederlandsch Indië. Het blijkt daaruit, dat in het geheel als tijdelijke hulpmaatregel uit Engeland, vrij van inkomende regten, in 1855 en 1856 zijn ingevoerd 160,316 Ned. ponden koper; dat het vervoer van oude koperen specien naar het nevens de Nederlandsche pletterij op het Funen te Amsterdam gelegen Rijksmagazijn tot een bedrag van 586,548 Ned. ponden heeft plaats gehad. Van de eerste hoeveelheid is tot een bedrag van 122,345 Ned. ponden aan muntplaatjes van 1 cent verwerkt, weshalve van het meerder ingevoerde, behoudens de toegestane tarra, aan het Departement van Finantien verantwoording verschuldigd is geweest. Van de tweede hoeveelheid is een gewigt van 530,300 Ned. ponden tot muntplaatjes verwerkt en aan 's Rijks hulpmunt afgeleverd. Met het Muntcollegie betreurt het de commissie, dat een geschil, tusschen Z. Exc. den Minister van Kolonien en de aannemers gerezen, aanleiding tot een stilstand van drie maanden in de werkzaamheden der fabriek heeft gegeven. Op het tijdsbestek toch voor de uitvoering des maatregels vastgesteld voor het herstel van het Indisch muntwezen schijnt toch zulk eene vertraging niet anders dan nadeelig te kunnen werken. Nadat echter op den 9 augustus 1856 eene overeenkomst is tot stand gekomen, waarbij bedongen is dat de regter over de vorderbaarheid der bij het bestek bepaalde boete zou beslissen, heeft de fabriek hare werkzaamheden met ijver hervat.

Twaalf Ulhornsche muntpersen, in 1856 geleverd en bij uitnemendheid aan haar doel beantwoordende, hebben in 1856 het groot aantal van 81,180,000 stuks halve, heele en 2½ centen gemunt, welke in den loop van 1856 met onderscheidene scheepsgelegenheden naar Ned. Indië zijn gezonden.

Een scheikundig onderzoek van de centenplaatjes heeft zeer bevredigende resultaten opgeleverd, vermits daarin nog niet één percent vreemde bestanddeelen zijn gevonden."

Te Rotterdam, bij
ARRENBERG & VAN REYN.